

Stads- en Wijkmonitor 2025

Samenvatting

15 mei 2025

team Onderzoek en Statistiek, gemeente Nijmegen

Inleiding

Met de jaarlijkse Stads- en Wijkmonitor geeft het gemeentelijk team Onderzoek en Statistiek (O&S) een beeld van de staat en ontwikkeling van de stad en wijken.

De Stads- en Wijkmonitor bestaat uit drie onderdelen:

1. Samenvatting: een samenvatting van de informatie in de Stads- en Wijkmonitor.
2. Thema's: onderzoeksinformatie en statistieken m.b.t. de onderwerpen/programma's in de begroting.
3. Wijken: onderzoeksinformatie over het woon- en leefklimaat in deelgebieden binnen de stad. Dit onderdeel is in 2024 geactualiseerd en actualiseren we tweejaarlijks, dus weer in 2026. In het onderdeel "Wijken" staan verwijzingen naar twee dashboards, waarin de statistieken voor zover mogelijk wel zijn geactualiseerd:
 - Het wijkendashboard, waarin voor iedere woonwijk allerlei cijfers opgezocht kunnen worden en vergeleken kunnen worden met het stadsdeel en de stad.
 - Het dashboard gebiedsverschillen, waarin voor diverse onderwerpen de verschillen tussen wijken en stadsdelen bekeken kunnen worden.

Hieronder volgt de samenvatting van de Stads- en Wijkmonitor. De andere onderdelen zullen na het openbaar worden van de 2025-editie te vinden zijn op het planning & control portaal: <https://swm2025-nijmegen.pcportal.nl/>.

De opbouw van de samenvatting is ten opzichte van de vorige edities van de Stads- en Wijkmonitor veranderd:

- De samenvatting begint met een overzicht van informatie uit de Stads- en Wijkmonitor, die zicht geeft op de brede welvaart in Nijmegen.
- Het tweede deel van de samenvatting betreft de overige onderwerpen.

Samenvatting brede welvaart

Inleiding

In dit deel van de samenvatting vindt u een overzicht van informatie uit de Stads- en Wijkmonitor, die zicht geeft op de brede welvaart in Nijmegen.

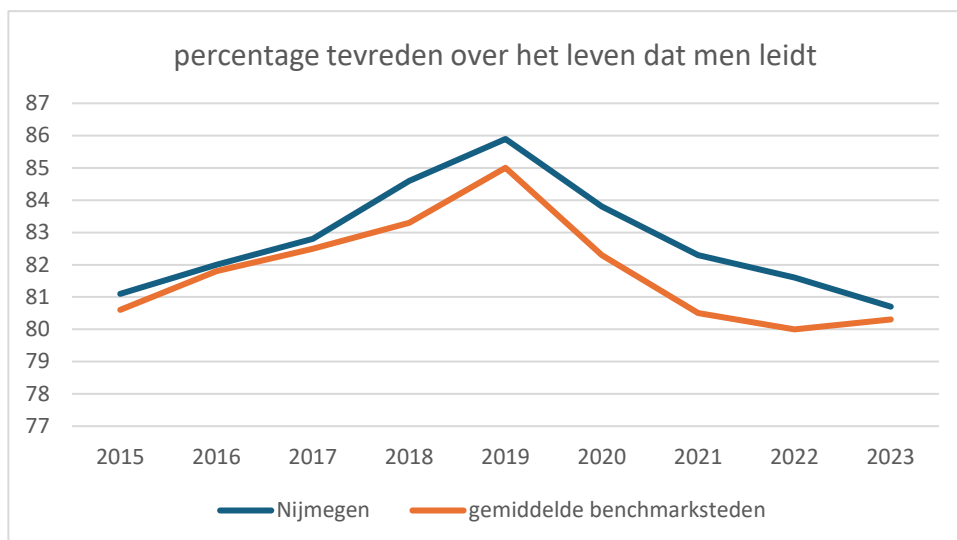
Landelijk en lokaal is er de afgelopen jaren steeds meer aandacht voor het breder meten van welvaart. Mogelijk kan daar dan ook beter op gestuurd worden, zo is de gedachte. Brede welvaart staat voor zaken die van belang zijn voor de kwaliteit van leven. Door verschillende instanties worden er allerlei onderwerpen onder het begrip brede welvaart geschaard. Wij zijn grotendeels uitgegaan van de brede welvaart thema's, die het CBS in de Regionale Monitor Brede Welvaart onderscheidt. We beschrijven hieronder kort de stand van zaken en ontwikkelingen voor de volgende negen thema's:

- Welzijn
- Materiële welvaart
- Gezondheid
- Werk en opleiding
- Vrije tijd
- Wonen
- Contact met de samenleving, sociale cohesie
- Veiligheid
- Natuur en milieu

Zoals altijd hebben we Nijmegen vergeleken met een aantal benchmarksteden. Het gaat om zeven kennissteden (studentensteden) met tussen de 120.000 en 250.000 inwoners (Eindhoven, Enschede, Groningen, Leiden, Maastricht, Nijmegen en Tilburg) en Arnhem (stad van vergelijkbare omvang nabij Nijmegen). Wanneer hieronder gesproken wordt over het gemiddelde voor de benchmarksteden, zijn de gegevens van Nijmegen inbegrepen.

Welzijn

- Het percentage Nijmegenaren dat tevreden is over het leven dat men leidt, is volgens het CBS gedaald van 86% in 2019 - het jaar voor de coronapandemie - naar 81% in 2023. Tien jaar daarvoor was dit percentage ongeveer even hoog als in 2023. Nijmegen scoort op dit punt ongeveer gelijk aan het gemiddelde voor de benchmarksteden (80% in 2023).

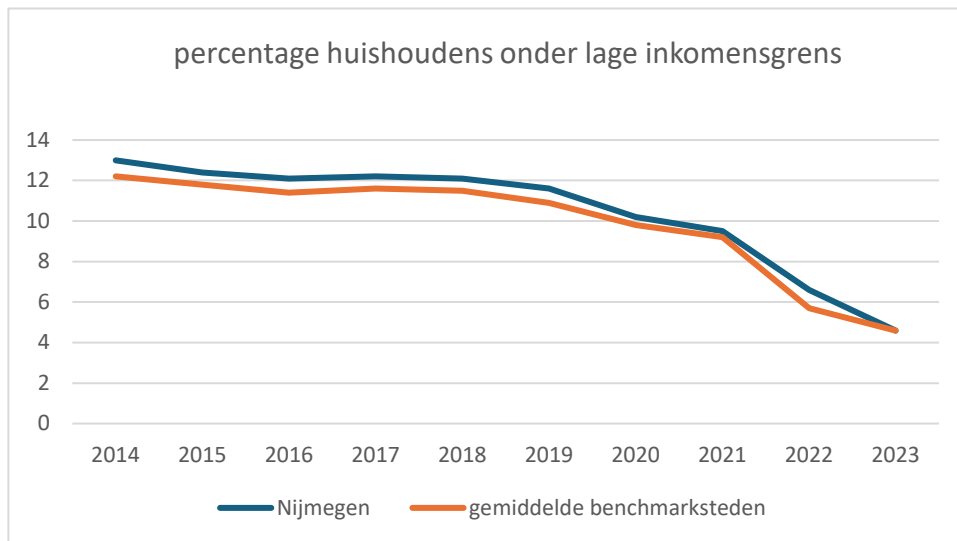
Figuur 1: Percentage volwassenen dat tevreden is over het leven dat men leidt.
Bron: Regionale Monitor Brede Welvaart 2024, CBS.

- In onze Burgerpeiling meten we een stabiel beeld ten aanzien van ervaren geluk. Het gemiddelde rapportcijfer voor hoe gelukkig bewoners zich voelen ligt in 2023 op 7,6; 5% geeft een onvoldoende. Ten opzichte van 2019 en 2021 is dit cijfer nauwelijks veranderd. Personen met een lagere sociaaleconomische status geven een lager rapportcijfer voor hoe gelukkig ze zich voelen en voelen zich minder vaak zelfredzaam.
- Bij de meting in 2022 in het kader van de Gezondheidsmonitor volwassenen (GGD) was 73% het eens met de stelling “mijn leven heeft betekenis en doel”, tegenover 80% in 2020. De uitkomsten van de meting in 2024 zijn bij het verschijnen van deze editie van de Stads- en Wijkmonitor nog niet bekend.
- De meting in 2021 in het kader van de Gezondheidsmonitor jeugd (GGD) onder middelbare scholieren liet duidelijk de effecten van de coronapandemie zien; in vergelijking met 2019 voelden minder jongeren zich meestal gelukkig (76% versus 84% in 2019). In 2023 zien we enig herstel: 79% voelt zich meestal gelukkig. Negatief is dat het percentage dat zich vaak gestrest voelt steeg van 44% in 2019 naar 53% in 2023. Door 38% wordt regelmatig of vaak prestatiedruk gevoeld. Ook steeg het percentage dat risico loopt op problematisch gebruik van sociale media (van 7% in 2019 naar 11% in 2020 en 2022).
- Bij de meting in 2021 in het kader van de Kindermonitor (onderzoek van de GGD onder ouders over hun 0- tot 12-jarige kinderen) gaven de meeste ouders aan dat hun kind meestal blij is (96%), net als bij de meting daarvoor in 2017. Bij 12% van de ouders leek er opvoedingsproblematiek te spelen die behandeling verdiende. Bij 0- tot 4-jarigen gingen de zorgen vooral over eten en slapen, bij 4- tot 12-jarigen over (faal)angst, sociale media en gamen.

Materiële welvaart

- Tot voor kort berekende het CBS bij hoeveel huishoudens er risico op armoede is: het percentage huishoudens onder de lage-inkomensgrens. Dit percentage daalde van 12,1% in 2018 naar 4,6% in 2023 (= circa 3.800 huishoudens, exclusief studentenhuishoudens). De sterke daling in 2022 en 2023 is het effect van de inkomensmaatregelen die landelijk en lokaal genomen werden om de gevolgen van de energiecrisis en inflatie te verzachten, zoals de verhoging van het minimumloon en de uitkeringen en de energietoeslag.

Het percentage huishoudens, dat minstens 4 jaar onder de lage inkomensgrens zit, daalde van 5,7% in 2019 naar 1,4% in 2023 (= circa 1.000 huishoudens, exclusief studentenhuishoudens).

Figuur 2: Percentage huishoudens onder de lage-inkomensgrens (met risico op armoede).
Bron: CBS-statline.

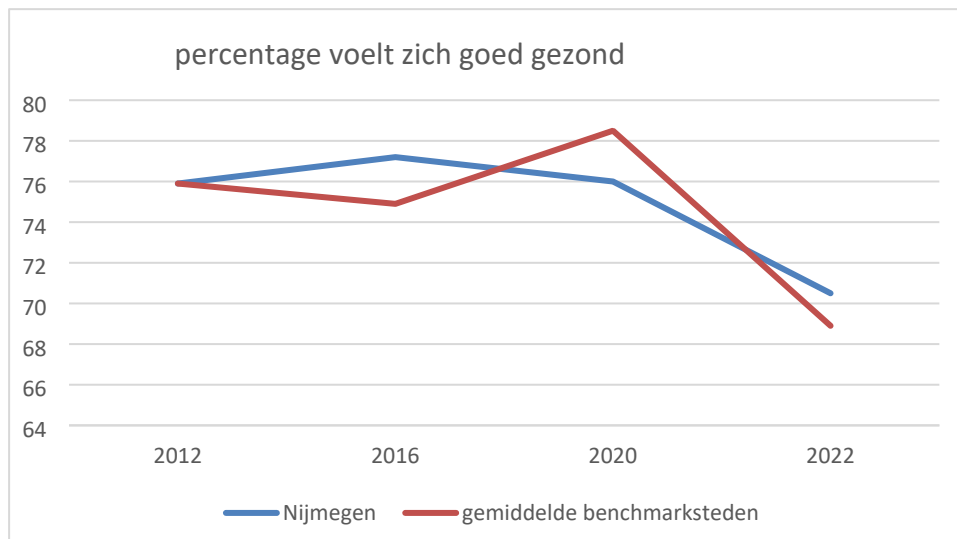
- In 2024 hebben het CBS, het SCP en het Nibud gezamenlijk een nieuwe methode ontwikkeld om armoede te meten. Bij het bepalen van de nieuwe armoedegrens is rekening gehouden met alle minimale levensbehoeften, inclusief sociale participatie. Ook is er meegerekend of mensen met spaargeld of ander bezit tijdelijk een te laag inkomen kunnen opvangen. Volgens die nieuwe methode leefde in 2023 4% van de Nijmegenaren in armoede (versus 4,6% in 2022). Het gemiddelde voor de benchmarksteden ligt iets hoger: 4,3% (versus 5% in 2022).
- Kijken we naar een wat hogere inkomensgrens, dan zien we dat ook het aantal huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum daalde: van 22,4% in 2018 (17.500 huishoudens, exclusief studentenhuishoudens) naar rond de 20% in 2022 en 2023 (16.700 huishoudens, exclusief studentenhuishoudens).
- Van alle zelfstandige wonende huishoudens in Nijmegen maakte zo'n 18% in 2023 het gebruik van een of meer gemeentelijke regelingen voor inkomensondersteuning. Door het bestaan van de energietoeslag in 2022 en 2023 is dit percentage in deze jaren iets hoger dan in de jaren daarvoor (15-16%).
- De start van de coronacrisis in maart 2020 zorgde voor een flinke stijging van het aantal mensen in de bijstand, met ongeveer 400 tot bijna 7.500 in juli 2020. Vanaf mei 2021 tot begin 2023 daalde het aantal tot 6.700. De laatste twee jaar is het aantal uitkeringen weer toegenomen tot 7.000 op 1 januari 2025. Het aantal personen met een bijstandsuitkeringen is in Nijmegen naar verhouding hoger dan gemiddeld in de benchmarksteden.
- Het CBS berekent op basis van verschillende registraties het percentage huishoudens met geregistreerde problematische schulden. Begin 2024 ging het in Nijmegen om 7,7% van de huishoudens. Dat is iets lager dan gemiddeld in de benchmarksteden (8,9%).
- Bureau Schuldhulpverlening richt zich vooral op meer zelfredzame huishoudens met regelbare schulden, met als doel die schulden af te gaan betalen. Het aantal aanmeldingen bij Bureau Schuldhulpverlening is een aantal jaar teruggelopen, van

bijna 450 in 2018 naar ongeveer 250 in 2021 en 2022. In 2023 en 2024 is het aantal aanmeldingen weer wat hoger, 285.

- Wanneer huishoudens niet in staat zijn hun eigen financiële zaken te regelen, kan de rechter beschermingsbewind instellen. Als iemand zelf over onvoldoende inkomsten beschikt om hiervoor te betalen, vergoedt de gemeente dat via de bijzondere bijstand. In 2024 was dit bij circa 2.400 huishoudens aan de orde. Dit cijfer is de laatste jaren redelijk stabiel. Daarnaast zijn er ook nog personen/huishoudens die onder bewind van een familielid gesteld zijn of de bewindskosten voor eigen rekening nemen (circa 1.500).

Gezondheid

- De in het najaar van 2023 gehouden Burgerpeiling laat zien dat 77% van de Nijmegenaren (16+) de eigen gezondheid goed of zeer goed vindt. Ten opzichte van 2019 (voor de coronapandemie) en 2021 (tijdens de coronapandemie) is dit cijfers nauwelijks veranderd.
In tegenstelling tot de Burgerpeiling laat de 1 jaar eerder uitgevoerde Gezondheidsmonitor volwassenen 2022 (GGD) ten opzichte van de metingen daarvoor (2016 en 2020) een verslechtering van het algemene gezondheidsgevoel zien, niet alleen in Nijmegen, maar ook in de benchmarksteden. In 2022 voelt 71% zich goed gezond, versus 76% in 2020. Het gemiddelde voor de benchmarksteden ligt iets lager (69%). Ook laat de monitor een toename zien van het aantal mensen met een hoog risico op een angststoornis of depressie (11% tegenover 8% in 2020). De uitkomsten van de meting in 2024 zijn bij het verschijnen van deze editie van de Stads- en Wijkmonitor nog niet bekend.

Figuur 3: Percentage volwassenen dat zich goed gezond voelt.

Bron: Regionale Monitor Brede Welvaart 2024, CBS (Gezondheidsmonitor Volwassenen, GGD).

- Uit de gezondheidsmonitor volwassenen 2022 (GGD) komt naar voren dat 31% van de volwassen Nijmegenaren één of meer langdurige ziekten of aandoeningen heeft, versus 33% gemiddeld voor de benchmarksteden.
- De Gezondheidsmonitor volwassenen 2022 (GGD) laat een daling zien van het aandeel rokers en cannabisgebruikers. Het aandeel harddruggebruikers daarentegen is licht gestegen en is nu hoger dan het aandeel cannabisgebruikers (15% heeft het

voorgaande jaar harddrugs gebruikt en 12% cannabis). Het percentage overmatige drinkers (9%) bleef ongeveer gelijk.

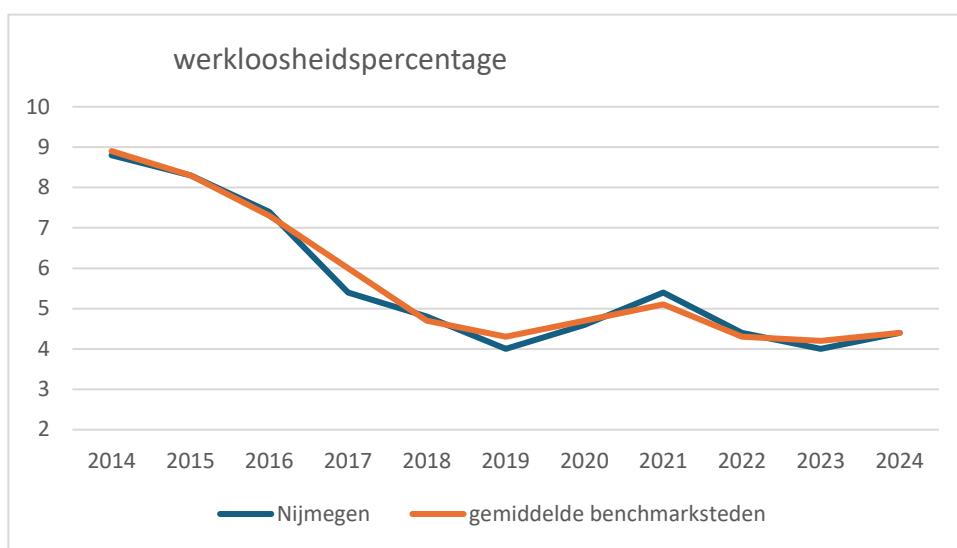
- Het aandeel volwassenen dat voldoet aan de beweegrichtlijnen (minstens 2,5 uur per week matig intensieve inspanning verspreid over diverse dagen verrichten, zoals wandelen en fietsen, en minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten verrichten) is ten opzichte van 2020 ongeveer gelijk gebleven (54%); in 2016 lag dit percentage hoger (59%). In Nijmegen is voldoen meer volwassenen aan de beweegrichtlijnen (54% in 2022) dan gemiddeld in de benchmarksteden (51%).
- Het aandeel volwassenen met overgewicht is sinds 2012 niet sterk veranderd: 40% van de volwassen Nijmegenaren heeft overgewicht. Dat is een lager percentage dan gemiddeld in de benchmarksteden (45%). Ook het percentage met ernstig overgewicht is in Nijmegen lager (11% in 2022 versus gemiddeld 14% in de benchmarksteden).
- Uit CBS-cijfers blijkt dat de gemiddelde levensverwachting in Nijmegen (80,3) ongeveer gelijk is aan de gemiddelde levensverwachting in de benchmarksteden.
- De meting in 2021 in het kader van de Gezondheidsmonitor jeugd (GGD) onder middelbare scholieren liet duidelijk de effecten van de coronapandemie zien; in vergelijking met 2019 voelden minder jongeren zich goed gezond (78% versus 85% in 2019). In 2023 zien we herstel: 82% voelt zich goed gezond. Ook nam het aandeel met matige of ernstige psychische klachten af van 13% in 2021 naar 9% in 2023. Er zijn ook negatieve ontwikkelingen: de toename van het vaperen, de afname van het dagelijks ontbijten, de toename van stressgevoelens, de afname van schoolplezier en de toename van problematisch gebruik van sociale media. Positief is dat het aandeel frequente sporters onder de Nijmeegse jongeren gestegen is. Een minderheid van 10% geeft aan in de vrije tijd niet wekelijks actief aan het bewegen te zijn, tegenover 13% in 2019. Voor roken, cannabisgebruik en alcoholgebruik zijn de cijfers vrij stabiel.
- De meting in 2021 in het kader van de Kindermonitor (onderzoek van de GGD onder ouders over hun 0- tot 12-jarige kinderen) liet minder sterk dan de Gezondheidsmonitor jeugd effecten van de coronapandemie zien. Een ruime meerderheid van de ouders (97%) vindt de gezondheid van hun kind goed. Het percentage kinderen met een verhoogd risico op psychosociale problemen is na een dalende trend weer iets gestegen (van 7% in 2019 naar 9% in 2021). Door corona hebben iets meer kinderen last gekregen van mentale problemen, maar het gaat om kleine percentages. Bijna 11% van de kinderen beweegt weinig: 8% is matig actief (beweegt 3 tot 5 uur per week) en 2,5% inactief (beweegt minder dan 3 uur per week). De volgende meting vindt in 2025 plaats.
- Bij mensen met een lagere sociaaleconomische status en mavo/vmbo/mbo niveau 1-opgeleiden zijn de uitkomsten met betrekking tot de gezondheid over het algemeen minder gunstig. Gegevens uit de Burgerpeiling en de GGD-onderzoeken laten bijvoorbeeld zien dat personen met een lagere sociaaleconomische status zich minder vaak goed gezond voelen en dat het bij mavo/vmbo/mbo niveau 1-opgeleide volwassenen, hun kinderen en vmbo basis en kader leerlingen meer voorkomt dat ze weinig sporten en bewegen.

Werk en opleiding

- De beroepsbevolking in Nijmegen (het aantal mensen van 15 tot 75 jaar dat werk heeft of wil werken) stijgt al jaren, tot 113.000 in 2024. Dat komt door de groei van het aantal inwoners en ook door de groei van het aandeel werkenden onder de 15- tot 75-jarigen. Dit is gestegen van 66% in 2014 naar 73% in 2024. Hierbij aansluitend laat de

Burgerpeiling laat zien dat steeds meer volwassen Nijmegenaren meer dan 11 uur per week betaald werk verrichten (gestegen van 51% in 2015 naar 60% in 2023).

- De Nijmeegse beroepsbevolking is wat jonger dan gemiddeld in Nederland, maar het opvallendste kenmerk is het hoge opleidingsniveau: in Nijmegen heeft 58% een hbo- of wo-opleiding afgerond, tegenover gemiddeld 49% in de benchmarksteden.
- Het CBS berekent het werkloosheidspercentage. Daarbij wordt gekeken naar hoeveel personen van 15 t/m 74 jaar, die recent naar werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn, geen werk hebben. In Nijmegen daalde dit percentage van 9% in 2013 naar 4% in 2019. Daarna was er in de coronajaren sprake van een stijging naar 5,4% in 2021, gevolgd door weer een daling. In 2024 ligt het percentage op 4,4%. De ontwikkeling van de werkloosheid in Nijmegen sluit nauw aan op het gemiddelde beeld voor de benchmarksteden.

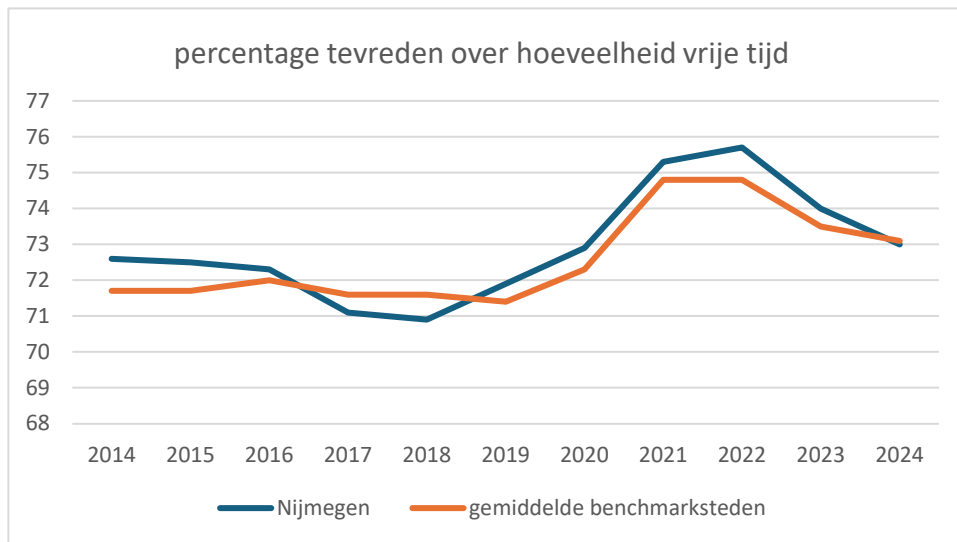
Figuur 4: Werkloosheidspercentage.
Bron: CBS-Statline.

- Het CBS berekent het percentage van de bevolking van 15 tot 75 jaar met een startkwalificatie: een diploma op mbo 2-, 3- of 4-, havo-, vwo-, hbo- of wo-niveau. In Nijmegen is dat percentage gestegen van 75% in 2013 naar 80% in 2023. Dat is hoger dan gemiddeld in de benchmarksteden (77% in 2023). Binnen de beroepsbevolking (het aantal mensen van 15 tot 75 jaar dat werk heeft of wil werken) is het aandeel met een startkwalificatie hoger (86%) dan onder de totale groep 15- tot 75-jarigen (80%). Cijfers door de jaren heen laten zien dat mensen zonder startkwalificatie vaker geen werk hebben.
- Wanneer een leerling (tot 23 jaar) stopt met school zonder dat hij of zij een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt heeft, is er sprake van "voortijdig school verlaten" (VSV). Het beleid en de aanpak van VSV wordt regionaal opgepakt. De laatste drie meetjaren (2021/2022, 2022/2023 en 2023/2024) ligt het VSV-cijfer in Nijmegen rond 3%. Dat is (iets) hoger dan in alle jaren daarvoor sinds 2013/2014.
- Naar schatting is in Nijmegen ongeveer 10% van de 16 tot 65-jarigen - rond de 12.000 personen - laaggeletterd. Dat is lager dan in Nederland, omdat de Nijmeegse bevolking relatief gezien veel jonge en hoogopgeleide mensen bevat.

Vrije tijd

Tevredenheid over vrije tijd

- Uit cijfers van het CBS blijkt dat in 2023 73% van de volwassen Nijmegenaren tevreden is met de hoeveelheid vrije tijd die men heeft. Dat is gelijk aan het gemiddelde voor de benchmarksteden. In de coronatijd was dit aandeel iets hoger (75-76%), in 2019 was het 72%.

Figuur 5: Percentage tevreden over hoeveelheid vrije tijd.

Bron: Regionale Monitor Brede Welvaart 2024, CBS.

Cultuurdeelname

- Na de coronapandemie bezoeken weer veel Nijmegenaren culturele voorstellingen: 84% in 2023 versus 87% in 2019; 68% van de Nijmegenaren bezoekt in Nijmegen filmvoorstellingen, 49% concerten, 38% theatervoorstellingen en 34% optredens van DJ's.
- 69% van de Nijmegenaren bezoekt 1 of meer van de gesubsidieerde podia in Nijmegen (versus 70% in 2019). LUX heeft het grootste bereik, dat wel wat afnam (44%), gevolgd door Doornroosje (35%), de Stadsschouwburg (34%), De Vereeniging (30%) en het theater van De Lindenberg (18%).
- 20% van de Nijmegenaren bezoekt maandelijks of wekelijks de bibliotheek en 15% doet dat minder dan 1 keer per maand. In 2019 werden exact dezelfde percentages gemeten.
- In 2023 besteedt 47% van de Nijmegenaren een deel van de vrije tijd aan kunstzinnige activiteiten, net als in 2019.

Sportdeelname

- In de coronatijd nam het ongeorganiseerde sporten (wandelen, fietsen, wielrennen/mountainbiken) toe; daarna nam dit weer wat af. Najaar 2023 geeft 68% van de volwassen Nijmegenaren aan minstens 1 keer per week te sporten, versus 69% in 2021. Niet alle mensen die wekelijks sporten voldoen aan de beweegrichtlijnen (personen vanaf 18 jaar dienen minstens 2,5 uur per week matig intensieve inspanning te verrichten verspreid over diverse dagen, zoals wandelen en fietsen, en minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten te verrichten). Het aandeel volwassen Nijmegenaren, dat aan de beweegrichtlijnen voldoet, is gedaald van 59% in

2016 naar 55% in 2020 en 54% in 2022. Het cijfer voor 2024 is bij het uitkomen van deze editie van de Stads- en Wijkmonitor nog niet bekend.

- Uit metingen in het kader van de Gezondheidsmonitor volwassenen (GGD) blijkt dat het percentage volwassenen dat wekelijks sport in Nijmegen hoger is dan gemiddeld in de benchmarksteden. Behalve Nijmegen, scoren ook Leiden en Groningen bovengemiddeld.
- De meting in 2023 in het kader van de Gezondheidsmonitor jeugd (GGD) laat een stijging zien van het aandeel frequente sporters onder de Nijmeegse jongeren; 79% van de middelbare scholieren geeft aan wekelijks bij een vereniging of sportschool te sporten (versus 76% in 2019) en 75% geeft aan wekelijks op een andere manier - buiten verenigingen en sportscholen om - aan sporten en bewegen te doen (versus 66% in 2019).
- Het percentage Nijmegenaren dat lid is van een bij een sportbond aangesloten vereniging is wat gedaald: van 23,6% in 2021 naar 22,8% in 2023. Dit na een periode van stijging (in 2017 was 22,2% sportverenigingslid). Die 22,8% is hoger dan het gemiddelde voor de benchmarksteden (21%). In vergelijking met de benchmarksteden zijn Nijmegenaren relatief veel lid van een vereniging binnen de volgende sporttakken: voetbal, tennis, hockey en turnen/gymnastiek. Nijmegenaren zijn minder vaak lid van een golfclub en een zwemclub.
- Het percentage, dat bij andere sportaanbieders (zoals sportscholen) sport en beweegt, liep tijdens de coronapandemie terug, maar is daarna weer gestegen naar 32% in 2023.

Sport- en beweegvoorzieningen

- In 2023 is 69% van de volwassen Nijmegenaren tevreden over het sport- en beweegaanbod in de buurt; 8% is er niet tevreden over. Sinds 2017 zijn die percentages nauwelijks veranderd.
- In 2021 geeft 8% van de ouders aan dat ze in de woonbuurt sportvoorzieningen voor hun kinderen tot 12 jaar missen. In 2017 was dat eveneens 8%, versus 11% in 2013 en 14% in 2009. Het aandeel ouders, dat veilige speelplekken mist, is gedaald van 27% in 2009 naar 11% in 2021.
- In 2023 geeft een beperkt deel van de middelbare scholieren aan ontevreden te zijn over de mogelijkheden in de buurt om bij een vereniging of sportschool te sporten (4% versus 5% in 2019) en om zelf buiten te sporten (7% versus 6% in 2019).

Wonen

Woningen

- CBS-cijfers laten zien dat in 2021 84% van de huishoudens tevreden was met hun woning. Dat is iets meer dan gemiddeld in de benchmarksteden (82%). Ook is het wat meer dan bij de meting in 2018 (80%) en ongeveer even hoog als in 2015 (83%). De cijfers voor 2024 zijn nog niet beschikbaar.
- Volgens ABF is er in de woningmarktregio Nijmegen een relatief hoog woningtekort. Met een tekort van 6,5% behoort deze regio in 2025 tot de top van Nederland, na onder meer Utrecht, Den Haag en Ede. Landelijk is het woningtekort in 2025 5%. In de komende paar jaar neemt het percentage woningtekort naar verwachting enigszins af. Daarna kan het tekort in onze regio en in Nederland als geheel verder gaan dalen. Het tekort zorgt voor druk op de koop- en huurmarkt.
- Door de krappe markt voor bestaande koopwoningen is de gemiddelde verkoopprijs verder gestegen, met enige terugval in 2023, tot gemiddeld 425.000 euro in 2024. De

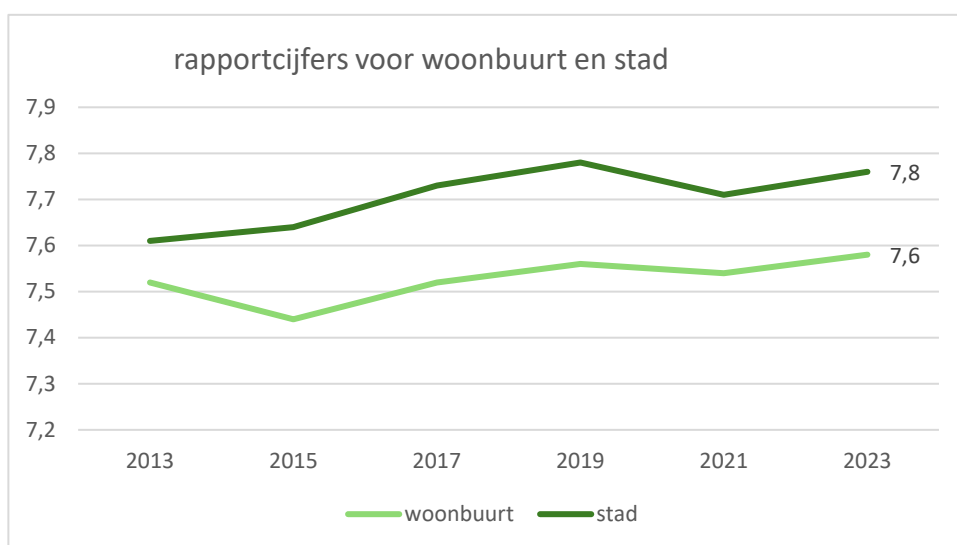
doorsnee verkooptijd is in vijf jaar gedaald tot minder dan 1 maand. Er is geringe keuze voor kopers. Een koper kon in het laatste kwartaal van 2024 gemiddeld uit 1,6 bestaande koopwoningen kiezen. Vooral tussenwoningen en hoekwoningen zijn beperkt beschikbaar.

- Ook blijft het moeilijk om een huurwoning te vinden. Dat geldt nog steeds sterker voor starters dan voor doorstromers. De slaagkans (het aantal verhuringen gedeeld door het aantal actief woningzoekenden), daalde van 9,5% in 2016 naar 4,1% in 2024. In 2024 werden ruim 2.100 corporatiewoningen aan huurders toegewezen. Dat was meer dan in de negen jaar daarvoor (gemiddeld 1.840 per jaar). Gemiddeld waren de huishoudens op het moment dat ze in 2024 een woning toegewezen kregen en aanvaardden 1,8 jaar aaneengesloten intensief aan het zoeken. Dat is iets korter dan in 2023 (1,9 jaar), gelijk aan 2022 (1,8 jaar) en (iets) langer dan in de jaren 2014 t/m 2021 (tussen de 1,3 en 1,7 jaar).
- De spanning op de Nijmeegse markt voor studentenhuisvesting (zowel SSHN als particulier) nam de laatste jaren wat af. Toch is deze markt nog steeds krap.
- Bewegingen op de Nijmeegse woningmarkt worden sterk bepaald door groei van de woningvoorraad. Vanaf 2019 is het aantal woningen in eigendom van 'overige verhuurders' (meestal huurpanden van particulieren of beleggers) het sterkst gegroeid. In de totale woningvoorraad nam daardoor het aandeel huurwoningen dat niet in bezit is van corporaties nam toe, van ruim 16% in 2019 naar 18% in 2024. Het aandeel koopwoningen in de woningvoorraad bleef in die periode ongeveer gelijk (circa 43,5%) en het aandeel huurwoningen in bezit van corporaties nam af van 40% naar 38,5%. Kijken we naar het gemiddelde voor de benchmarksteden, dan zien we in de periode 2019-2024 een daling van het aandeel koopwoningen (van circa 45% naar 43,6%) en huurwoningen in bezit van corporaties (van 36 naar ruim 34%) en een stijging van het aandeel huurwoningen dat niet in bezit van overige verhuurders (van 19 naar ruim 22%). In 2024 is het aandeel koopwoningen in de woningvoorraad in Nijmegen dus gelijk aan het gemiddelde voor de benchmarksteden en is het aandeel huurwoningen in bezit van corporaties wat hoger en het aandeel huurwoningen van overige verhuurders wat lager.
- De laatste jaren zien we dat investeerders minder bestaande woningen aankopen en vaker woningen verkopen. De gestage toename van het aandeel van de woningvoorraad in bezit van investeerders is sinds begin 2023 gestabiliseerd. Tegelijk is het aandeel starters bij het aankopen van bestaande koopwoningen toegenomen.

Oordeel over buurt

- CBS-cijfers laten zien dat in 2021 82% van de huishoudens tevreden was met hun woonomgeving. Dat is iets meer dan gemiddeld in de benchmarksteden (80%). Ook is het wat meer dan bij de metingen in de periode 2015 (78%) en 2018 (80%) en even hoog als in 2012 (82%). De cijfers voor 2024 zijn nog niet beschikbaar.
- Bij de Burgerpeiling najaar 2023 geven de bewoners gemiddeld genomen een hoog rapportcijfer voor de woonbuurt (7,6). Sinds 2017 ligt dit rapportcijfer steeds op een 7,5 of 7,6. Tegelijk zien we het aandeel bewoners, dat aangeeft achteruitgang in de buurt te zien, stijgen (van 17% in 2017 naar 23% in 2023); het aandeel, dat vooruitgang ziet, is gedaald (van 17% in 2017 naar 12% in 2023). Deze ontwikkeling zien we niet vertaald in lagere rapportcijfers voor de buurt.

- De Veiligheidsmonitor 2023 laat zien dat het rapportcijfer, dat Nijmegenaren voor de woonbuurt geven, iets hoger is (7,6) dan het gemiddelde voor de benchmarksteden (7,5).
- In geen enkele woonwijk is het gemiddelde rapportcijfer van de bewoners voor de buurt onvoldoende; de rapportcijfers voor de afzonderlijke wijken liggen tussen de 6,7 en 8,4. Wijken, die naar verhouding een hoog rapportcijfer krijgen, liggen vaak in Nijmegen-Oost, Nijmegen-Midden en Nijmegen-Noord.
- De landelijke Leefbaarometer geeft een modelmatige schatting van de leefbaarheid in deelgebieden binnen gemeenten op basis van kenmerken van de woonomgeving binnen vijf dimensies: woningvoorraad, fysieke omgeving, voorzieningen, sociale samenhang en overlast en onveiligheid. De Leefbaarometer laat zien in welke kleinere deelgebieden in de Nijmegen (kleiner dan wijken) de leefbaarheid mogelijk meer onder druk staat. Binnen acht Nijmeegse wijken zijn er meer deelgebieden waarvoor dat geldt: Neerbosch-Oost, Hatert, Tolhuis, Zwanenveld, Meijhorst, Lankforst, 't Acker en De Kamp.
- In de lijst van belangrijkste buurtproblemen volgens bewoners is de top 3 najaar 2023 hetzelfde als in 2021: 1. rommel/zwerfvuil, 2. onvoldoende parkeerplaatsen/parkeeroverlast en 3. hardrijdend verkeer/verkeerveiligheid. Onvoldoende onderhoud van wegen is naar de vierde plaats gestegen.
- In 2023 is 79% van de volwassenen tevreden over de aanwezigheid in de buurt van winkels voor dagelijkse boodschappen; 11% is hier ontevreden over. De rest heeft er geen uitgesproken mening over.
- In 2023 is 72% van de volwassenen tevreden over het openbaar vervoer in de buurt; 8% is er ontevreden over. De rest heeft er geen uitgesproken mening over. Het CBS brengt de gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde OV-halte in beeld, berekend over het fietsnetwerk van 2023. Zowel in Nijmegen als in bijna alle benchmarksteden is dat 0,3 km.
- Het CBS brengt ook de gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde basisschool in beeld, berekend over de weg. Zowel in Nijmegen als in de meeste benchmarksteden is dat 0,7 km.

Figuur 6: Gemiddelde rapportcijfers voor de woonbuurt en voor de stad.
Bron: Burgerpeiling (O&S).

Oordeel over stad

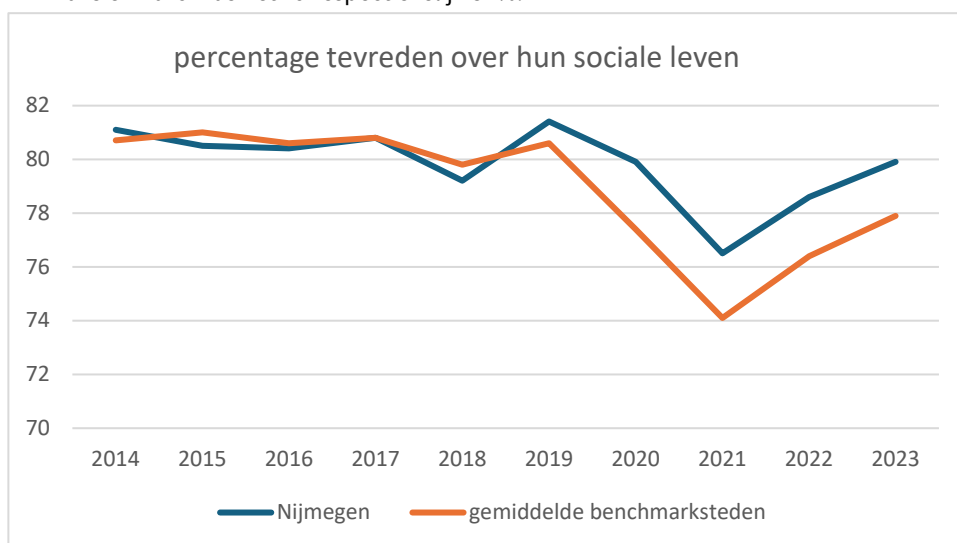
- Bij de Burgerpeiling najaar 2023 geven de Nijmegenaren een hoog rapportcijfer voor de stad (7,8). Sinds 2017 ligt dit rapportcijfer steeds op een 7,7 of 7,8.
- Het aandeel Nijmegenaren, dat vooruitgang in de stad ziet, is gedaald; 20% van de Nijmegenaren geeft najaar 2023 aan dat Nijmegen in het voorgaande jaar vooruit is gegaan. In de jaren 2015, 2017 en 2019 lag dit percentage tussen de 34 en 36%. Het percentage, dat achteruitgang ziet (18% in 2023) lag in de periode 2015 - 2019 tussen 10 en 13%. Deze ontwikkeling zien we niet vertaald in lagere rapportcijfers voor de stad.

De meest genoemde zaken bij vooruitgang zijn: meer groen/verbetering van de groenvoorzieningen, de nieuwbouw, het aantrekkelijker maken/opknappen van deelgebieden in de stad, meer/betere fietspaden en meer evenementen/festivals. De meest genoemde zaken bij achteruitgang zijn: het drukker verkeer/de trage verkeersdoorstroming, meer overlast van daklozen, het onderhoud van wegen en meer rommel/zwerfvuil.

- Najaar 2023 staat het woningtekort bovenaan in de ranglijst van belangrijkste stadsproblemen volgens Nijmegenaren, net als in 2021. Wel is het percentage, dat het woningtekort een belangrijk probleem vindt, gedaald (van 19% in 2021 naar 13% in 2023). Verkeersdruk staat op de tweede plaats van de ranglijst, samen met de overlast van daklozen. De overlast van daklozen is vaker als een van de belangrijkste stadsproblemen genoemd dan in 2021. Ook noemen in 2023 wat meer mensen rommel/zwerfvuil, dat op de vierde plek staat.
- In 2023 geeft 67% van de volwassenen aan de binnenstad aantrekkelijk te vinden; 11% vindt dat Nijmegen geen aantrekkelijke binnenstad heeft. De rest heeft er geen uitgesproken mening over. Deze percentages zijn al langere tijd nauwelijks veranderd.

Contact met de samenleving, sociale cohesie

- Uit cijfers van het CBS blijkt dat in 2023 80% van de volwassen Nijmegenaren tevreden is met hun sociale leven. Dat is iets hoger dan het gemiddelde voor de benchmarksteden (78%). In de coronatijd was dit aandeel wat lager (77%); daarvoor in 2018 en 2019 was het 79 respectievelijk 81%.

Figuur 7: Percentage volwassenen tevreden met hun sociale leven.

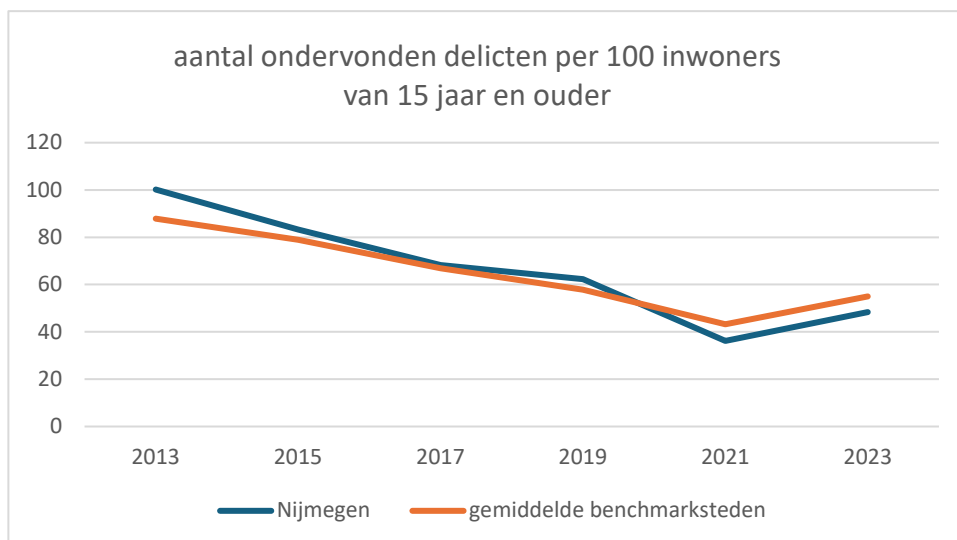
Bron: Regionale Monitor Brede Welvaart 2024, CBS.

- CBS-cijfers laten verder zien dat in 2023 72% van de Nijmegenaren van 15 jaar en ouder minstens eenmaal per week contact heeft met familie, vrienden of buren. Dit percentage is de afgelopen tien jaar weinig veranderd. Voor de benchmarksteden is dat gemiddeld 70%.
- Op basis van vier stellingen in de Burgerpeiling berekenen we een score voor het sociale klimaat in de buurt: de mensen kennen elkaar in de buurt nauwelijks, de mensen gaan in de buurt op een prettige manier met elkaar om, ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is en ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen. De score ligt in 2023 gemiddeld op 5,9 en is sinds 2015 behoorlijk stabiel. Wel zijn er aanzienlijke verschillen tussen de stadsdelen. Net als bij voorgaande metingen scoren Nijmegen-Noord (6,5) en Nijmegen-Oost (6,4) het hoogst en scoort Nijmegen-Centrum het laagst (4,9). Ook Dukenburg en Lindenholt (5,5) scoren beneden het gemiddelde.
Het CBS berekent deze score op basis van de Veiligheidsmonitor. Voor Nijmegen komt die iets hoger uit (6,2) dan gemiddeld voor de benchmarksteden (6,0).
- In 2023 is 32% van de volwassenen tevreden over de aanwezigheid in de buurt van plekken waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten; 13% is daar ontevreden over. De rest heeft er geen uitgesproken mening over. In Dukenburg, Nijmegen-Nieuw-West en Nijmegen-Noord is een wat groter deel ontevreden (18-22%).
- De Gezondheidsmonitor volwassenen 2022 (GGD) laat een toename zien van het aantal mensen dat zich in sterke mate eenzaam voelt (16% tegenover 9% in 2020). De uitkomsten van de meting in 2024 zijn bij het verschijnen van deze editie van de Stads- en Wijkmonitor nog niet bekend. Bij de jongeren zien we een lichte daling: 11% gaf in 2023 aan zich in de voorgaande vier weken vaak of altijd eenzaam te voelen, tegenover 13% in 2021.
- Bij de meting voor de veiligheidsmonitor in 2023 gaf bijna 15% van de volwassen Nijmegenaren aan dat ze zich in de voorgaande 12 maanden wel eens gediscrimineerd hadden gevoeld. Dat ligt in de buurt van het gemiddelde voor de benchmarksteden (14%).
- In 2024 zijn lhbtqi+ inwoners vaker negatief dan positief over hoe de acceptatie van lhbtqi+ personen zich ontwikkelt. Met name over de acceptatie van genderdiversiteit is men pessimistisch. In 2022 waren deze inwoners nog overwegend positief over hoe de acceptatie van lhbtqi+ personen zich ontwikkelde. Ook zien we tussen 2019 en 2023 een scherpe afname van de acceptatie van homoseksualiteit onder middelbare scholieren.
- Bewoners spelen een belangrijke rol bij het bieden van hulp en ondersteuning aan personen en organisaties. Het percentage Nijmegenaren, dat zich in de vrije tijd minstens 1 keer per maand inzet voor organisaties of verenigingen, is licht afgenomen (van 26% in 2019 naar 22% in 2023). Cijfers van het CBS laten zien dat 45% van de Nijmegenaren van 15 jaar en ouder in de voorgaande 12 maanden vrijwilligerswerk voor organisaties of verenigingen heeft verricht. Dat is ongeveer gelijk aan het gemiddelde voor de benchmarksteden (46%).
Van de Nijmegenaren zet 12% zich in als mantelzorger en biedt 18% minstens 1 keer per maand hulp aan personen buiten het eigen huishouden (bijvoorbeeld oppassen op kinderen, hulp vanwege problemen of hulp bij de administratie of praktische zaken).
- CBS-cijfers laten zien dat in 2023 73% van de Nijmegenaren van 15 jaar en ouder het eens is met stelling dat de meeste mensen over het algemeen te vertrouwen zijn, versus 69% gemiddeld in de benchmarksteden. Tien jaar geleden lag dit percentage in Nijmegen lager (66%).

- Het percentage Nijmegenaren, dat interesse in de lokale politiek heeft, is licht aan het stijgen: van 54% in 2017 naar 60% in 2023.
- Bij de Burgerpeiling 2023 geeft 39% van de bewoners aan (veel) vertrouwen in het stadsbestuur te hebben; 13% had weinig of geen vertrouwen in het bestuur. Een groot deel (bijna de helft) had geen of geen uitgesproken oordeel. In 2019 en 2021 was het aandeel, dat (veel) vertrouwen in het bestuur had, wat lager (35%).
- In 2023 is 43% van de inwoners het eens met de stelling “als kiezer heb ik invloed op wat er in de gemeente gebeurt”; 19% is het hier niet mee eens en 38% heeft hier geen of geen uitgesproken mening over. In 2021 was een wat lager percentage het met de stelling eens (40%).
- CBS-cijfers laten zien dat in 2023 66% van de Nijmegenaren van 15 jaar en ouder vertrouwen heeft in drie instituties (Tweede Kamer, politie en rechters), versus 64% gemiddeld in de benchmarksteden. Tijdens de coronapandemie lag dit percentage hoger (75% in 2020).

Veiligheid

- In 2024 was het totaal aantal geregistreerde inbraken en diefstallen bijna 5% lager dan in 2022. Tien jaar geleden was het totaal aantal geregistreerde inbraken en diefstallen een stuk hoger (56 per 1.000 inwoners) dan in 2024 (32 per 1.000 inwoners). Ook in de benchmarksteden is er sprake van een flinke daling; in 2024 is het aantal geregistreerde gevallen van inbraak en diefstal per 1.000 inwoners er gemiddeld even hoog als in Nijmegen.
- In 2024 was het totaal aantal geregistreerde geweldsdelicten 22% lager dan in 2022. Tien jaar geleden was het totaal aantal geregistreerde geweldsdelicten een stuk hoger (8,1 per 1.000 inwoners) dan in 2024 (5,5 per 1.000 inwoners). Voor de benchmarksteden is het gemiddeld aantal geregistreerde geweldsdelicten per 1.000 inwoners in 2024 iets hoger (5,8).
- Gegevens over slachtofferschap uit tweejaarlijks bevolkingsonderzoek (landelijke Veiligheidsmonitor CBS) vullen de cijfers over de geregistreerde criminaliteit aan, omdat in het bevolkingsonderzoek ook gevraagd wordt naar de misdrijven, waarvan geen aangifte is gedaan. In 2023 werden er per 100 Nijmegenaren van 15 jaar en ouder 48 delicten ondervonden (diefstal, inbraak, geweldsdelicten, vernieling). Dat is lager dan gemiddeld in de benchmarksteden (55). Tien jaar daarvoor - in 2013 - lag dit aantal veel hoger en scoorde Nijmegen op dit punt minder gunstig dan de benchmarksteden (100 ondervonden delicten per 100 Nijmegenaren van 15 jaar en ouder, versus gemiddeld 88 voor de benchmarksteden).
Bij deze cijfers moet bedacht worden dat mensen meer dan 1 keer per jaar slachtoffer kunnen worden. Het percentage Nijmegenaren vanaf 15 jaar dat in 1 jaar tijd slachtoffer werd van 1 of meer delicten (diefstal, inbraak, geweldsdelicten, vernieling) lag in 2023 op 24,9% (versus gemiddeld 26,5% voor de benchmarksteden).

Figuur 8: Aantal ondervonden delicten (diefstal, inbraak, geweldsdelicten, vernieling) per 100 inwoners van 15 jaar en ouder. Bron: Regionale Monitor Brede Welvaart 2024, CBS (Veiligheidsmonitor, CBS).

- Na de stijging van het aantal geregistreerde gevallen van overlast tijdens de coronapandemie volgde een daling. Maar het aantal is in 2024 wel hoger dan in de jaren voor de coronapandemie. Tien jaar geleden was het totaal aantal geregistreerde gevallen van overlast lager (35 per 1.000 inwoners) dan in 2024 (41 per 1.000 inwoners). Vooral de geregistreerde overlast van zwervers en verwarde personen en de drugs- en drankoverlast zijn in de afgelopen 10 jaar sterk gestegen.
- De landelijke veiligheidsmonitor 2023 laat zien dat 12,5% van de Nijmegenaren veel overlast ervaart van 1 of meer vormen van sociale overlast in de buurt (dronken mensen op straat, verwarde personen, drugsgebruik, drugshandel, overlast door buurtbewoners, mensen die het op straat worden lastiggevallen en rondhangende jongeren). Dat is lager dan het gemiddelde voor de benchmarksteden (17,4%). Ook het vaak ervaren van overlast van agressief verkeersgedrag en te hard rijdend verkeer komt in Nijmegen wat minder dan gemiddeld in de benchmarksteden voor.
- In 2024 was het totaal aantal geregistreerde gevallen van cyber- en gedigitaliseerde criminaliteit 8% lager dan in 2022. Wel nam het aantal geregistreerde gevallen van fraude met online handel toe tot 570, maar die 570 is wel lager dan het aantal in 2019 (674) en 2020 (735). Bij cybercriminaliteit gaat het om feiten die worden gepleegd met ICT en gericht op ICT (bijvoorbeeld hacking en DDoS-aanvallen). Bij digitale criminaliteit gaat het om klassieke delicten die online gepleegd worden (bijvoorbeeld internetoplichting, afpersing via e-mail en phishing).
- Na een periode van een lichte daling (tot 2019) zien we in 2023 weer een lichte stijging van de onveiligheidsgevoelens in de buurt: 3% voelt zich 'vaak' onveilig in de buurt en 15% 'soms'. Ook via de Veiligheidsmonitor 2023 is gemeten dat bijna 3% van de Nijmegenaren zich vaak onveilig voelt. Dat komt overeen met het gemiddelde voor de benchmarksteden.
De onveiligheidsgevoelens in de buurt hebben vaker met overlast (drugsoverlast, jongerenoverlast, overlast van zwervers, overlast van dronken mensen) dan met criminaliteit te maken. Criminaliteit/geweld/onveiligheid staat sinds 2021 niet meer in de top 10 van de belangrijkste buurtproblemen volgens Nijmegenaren. In die top 10 staan in 2023 wel: verkeersveiligheid/hard rijden (derde plaats), jongerenoverlast (gedeelte vijfde plaats), drugsoverlast (achtste plaats) en geluidsoverlast (negende

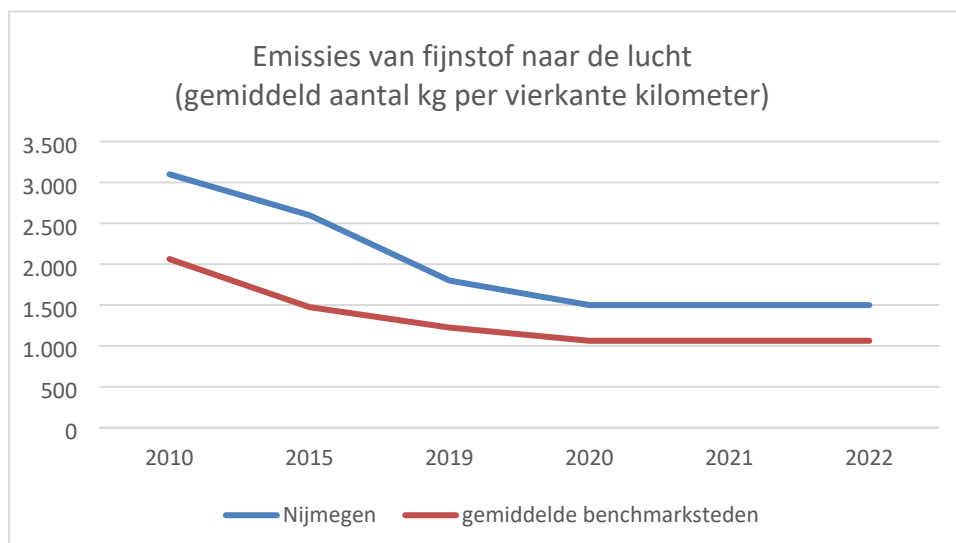
plaats). Ook vinden we criminaliteit/geweld/onveiligheid in 2023 niet meer terug in de top 10 van belangrijkste stadsproblemen volgens de Nijmegenaren. Wel staan daarin: overlast van zwervers (gestegen naar een gedeelde tweede plaats) en drugsoverlast (vijfde plaats).

- In Nijmegen is de tevredenheid over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid wat groter (50% tevreden en 10% ontevreden) dan in de benchmarksteden (gemiddeld 46% tevreden en 14% ontevreden).

Natuur en milieu

- CBS-cijfers laten zien dat de emissies van fijnstof naar de lucht in Nijmegen in 2022 op gemiddeld 1.500 kg per vierkante kilometer liggen. Dat is hoger dan gemiddeld in de benchmarksteden (circa 1.100). Factoren van belang hierbij zijn de aan de westzijde gelegen bedrijventerreinen, de ligging aan de Waal (zware scheepvaartroute) en de ligging ten opzichte van het Ruhrgebied (meer vervuiling van over de grens). Nijmegen maakt in groter verband deel uit van een zone in midden-Nederland waar de fijnstofconcentraties het hoogst zijn.

In Nijmegen en de meeste andere benchmarksteden daalden de emissies van fijnstof tot 2020 om daarna te stabiliseren. De afname is mogelijk een samenspel tussen enerzijds afnemende lokale en (inter)nationale emissies door verkeer, industrie en de energiesector, zoals bijvoorbeeld de sluiting van de Nijmeegse kolen-/biomassagestookte elektriciteitscentrale in 2015, en anderzijds het opkomend gebruik van houtkachels door particulieren.

Figuur 9: Emissies van fijnstof naar de lucht (gemiddeld aantal kg per vierkante kilometer).

Bron: Regionale Monitor Brede Welvaart 2024, CBS.

- CBS-cijfers laten verder zien dat de totale broeikasgasemissies in Nijmegen in 2023 op 2,8 ton CO₂-equivalent per inwoner liggen. Dat is lager dan gemiddeld in de benchmarksteden (4,5). Een mogelijke verklaring hiervoor is de strakke begrenzing van Nijmegen, waarbij veel bedrijventerreinen en grote wegen in de regio buiten de gemeentegrens zijn gelegen.

In Nijmegen en alle andere benchmarksteden is er sprake van een dalende trend. Deze dalingen hebben onder meer te maken met veranderingen in de elektriciteitssector

(o.a. de sluiting van kolencentrales en de inzet van hernieuwbare bronnen) en de minder koude winters.

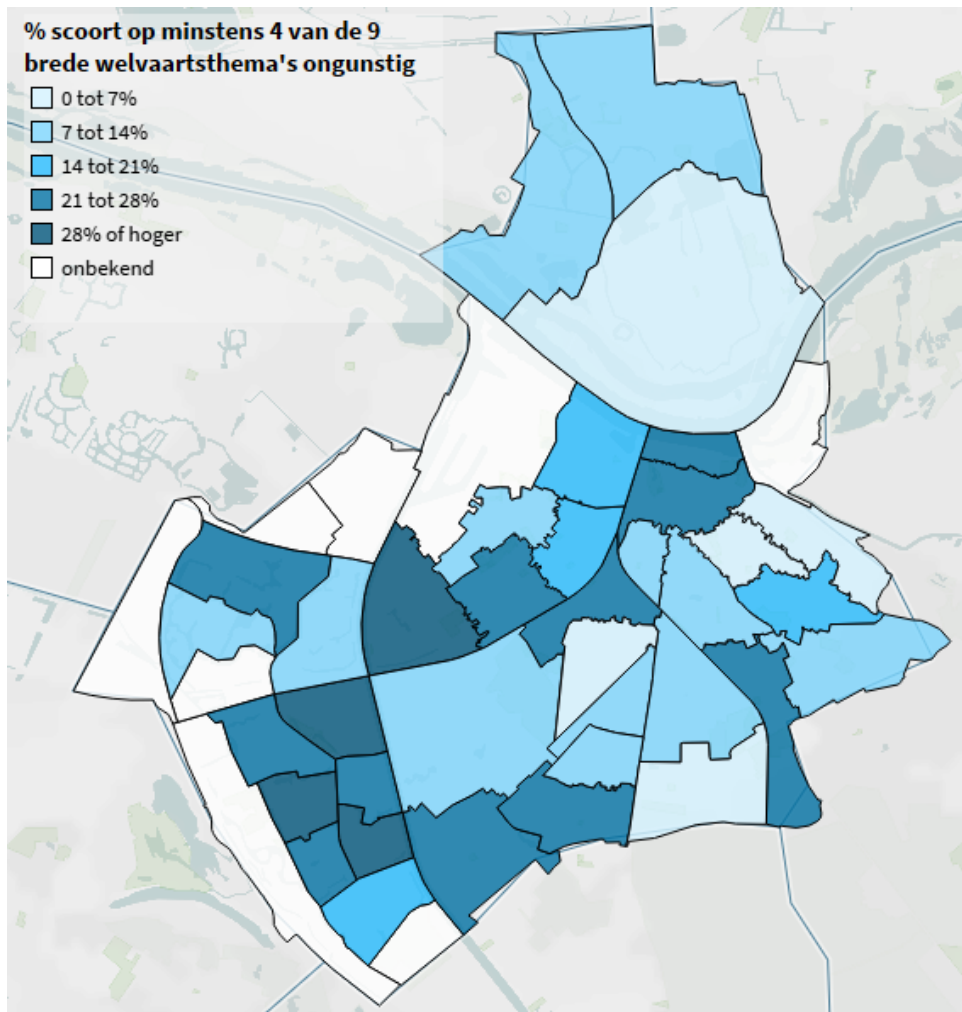
- In 2023 ervaart 5% van de huishoudens vaak stankoverlast (eveneens 5% in 2021). De meest genoemde oorzaken zijn gft-containers/afvalbakken, industrie/bedrijven, wegverkeer, houtkachels en riolering. Stadsdelen, waar naar verhouding meer huishoudens met stankhinder wonen, zijn Nijmegen-Oud-West en Nijmegen-Nieuw-West.
- Regelmatige hinder van geluid in de eigen buurt vertoonde in Nijmegen sinds 2015 een gestage toename, maar deze trend lijkt in 2023 voor de stad als geheel doorbroken; 15% van de huishoudens ervaart vaak geluidsoverlast (versus 17% in 2021). De meest genoemde oorzaken zijn geluid van burens of buurtgenoten, wegverkeer en bromfietsen, scooters of motoren. In Nijmegen-Centrum ervaren relatief veel huishoudens vaak geluidsoverlast.
- Het aandeel bewoners, dat regelmatig of vaak warmteoverlast in de eigen woning ervaart, is gestegen van 19% in 2017 naar 31% in 2023. In Lindenholt en Nijmegen-Noord ervaren naar verhouding minder inwoners warmteoverlast in de woning.
- In 2023 vindt 73% Nijmegen een stad met veel groen, versus 72% in 2021. Bij de metingen daarvoor was dit percentage wat hoger (74-78%). In 2023 is 65% tevreden over de groenvoorzieningen in de buurt en is 17% er ontevreden over. Dat ligt dicht in de buurt van de in 2021 gemeten percentages. In de jaren 2017 en 2019 was een wat hoger percentage tevreden over de groenvoorzieningen in de buurt (71 respectievelijk 68%).
- Het aantal milieubelastende bedrijven (vergunningplichtig binnen de Wet Milieubeheer) is afgenomen van 87 in 2011 naar 37 in 2023. Deze bedrijven kunnen gevaar, schade of hinder veroorzaken waardoor voorschriften nodig zijn.
- CBS-cijfers laten zien dat het opgesteld vermogen van zonnestroominstallaties per woning in Nijmegen in 2023 op 870 watt ligt. Dat is wat hoger dan gemiddeld in de benchmarksteden (850).

Gebiedsverschillen

Op basis van de Burgerpeiling 2023 kunnen we inzicht geven in verschillen tussen wijken als het gaat om brede welvaart, want over alle negen onderscheiden brede welvaart thema's zijn er in de Burgerpeiling vragen gesteld:

- Welzijn (vraag over hoe gelukkig men zich voelt).
- Materiële welvaart (vragen over inschatting eigen inkomen en financiële situatie van het huishouden).
- Gezondheid (vraag over de ervaren gezondheid).
- Werk en opleiding (vraag over of men voor minstens 11 uur per week betaald werk heeft).
- Vrije tijd (vragen over sport- en cultuurdeelname).
- Wonen (vraag om rapportcijfer voor woonbuurt te geven).
- Contact met de samenleving (vragen over sociale cohesie, vrijwilligerswerk en de aanwezigheid in de buurt van plekken om elkaar te kunnen ontmoeten).
- Veiligheid (vragen over onveiligheidsbeleving).
- Natuur en milieu (vragen over stankoverlast, geluidsoverlast en groenvoorzieningen in de buurt).

Berekend is hoeveel respondenten op minstens vier van die negen thema's relatief ongunstig scoren. Voor Nijmegen in totaliteit gaat het om 16%. Voor de afzonderlijke wijken varieert het van 0 tot 37%.

Figuur 10: Percentage bewoners van 16 jaar en ouder dan op minstens vier van de negen brede welvaartsthema's naar verhouding ongunstig scoort.

Bron: Burgerpeiling 2023.

In 15 wijken scoort een bovengemiddeld percentage van de bewoners (tussen de 21 en 37%) op minstens vier brede welvaart thema's relatief ongunstig. Hieronder is voor die 15 wijken opgesomd voor welke thema's ze naar verhouding ongunstig scoren.

Dukenburg

- **Zwanenveld:** materiële welvaart, werk en opleiding, cultuurdeelname, oordeel over de woonbuurt, sociale kwaliteit van de buurt, oordeel over de aanwezigheid van plekken waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten, veiligheidsgevoel, stank- en geluidsoverlast.
- **Meijhorst:** welzijn (hoe gelukkig men zich voelt), materiële welvaart, werk en opleiding, sport- en cultuurdeelname, oordeel over de woonbuurt, sociale kwaliteit van de buurt.

- **Malvert:** welzijn (hoe gelukkig men zich voelt), gezondheid (hoe gezond men zich voelt), werk en opleiding, cultuurdeelname, oordeel over de woonbuurt, sociale kwaliteit van de buurt, veiligheidsgevoel.
- **Tolhuis:** werk en opleiding, sport- en cultuurdeelname, oordeel over de woonbuurt, sociale kwaliteit van de buurt.
- **Lankforst:** sport- en cultuurdeelname, oordeel over de aanwezigheid van plekken waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten.
- **Aldenhof:** materiële welvaart, gezondheid (hoe gezond men zich voelt), werk en opleiding, sport- en cultuurdeelname, sociale kwaliteit van de buurt, oordeel over de aanwezigheid van plekken waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten.

Nijmegen-Nieuw-West

- **Neerbosch-Oost:** materiële welvaart, werk en opleiding, cultuurdeelname, oordeel over de woonbuurt, sociale kwaliteit van de buurt, oordeel over de aanwezigheid van plekken waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten.
- **Heseveld:** scoort op een aantal punten wat minder gunstig, maar de verschillen met het gemiddelde beeld zijn niet groot.

Nijmegen-Zuid

- **Grootstal:** gezondheidsgevoel, oordeel over de woonbuurt, sociale kwaliteit van de buurt.
- **Hatert:** materiële welvaart, werk en opleiding, sport- en cultuurdeelname, oordeel over de woonbuurt, veiligheidsgevoel.

Nijmegen-Centrum

- **Stadscentrum:** sociale kwaliteit van de buurt, veiligheidsgevoel, geluidsoverlast (op een aantal andere thema's scoort deze wijk relatief gunstig: gezondheid, werk en opleiding en sport- en cultuurdeelname; daarbij is er sprake van samenhang met de relatief jonge gemiddelde leeftijd van de bewoners).
- **Benedenstad:** scoort op een aantal punten iets minder gunstig, maar de verschillen met het gemiddelde beeld zijn niet groot.

Lindenholt

- **'t Acker:** opleiding, sport- en cultuurdeelname, oordeel over de woonbuurt, sociale kwaliteit van de buurt, oordeel over groenvoorzieningen.

Nijmegen-Midden

- **Nije Veld:** materiële welvaart, sportdeelname, oordeel over de woonbuurt, oordeel over groenvoorzieningen.

Nijmegen-Oost

- **Groenewoud:** gezondheid (hoe gezond men zich voelt), werk, oordeel over de aanwezigheid van plekken waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten.

Samenvatting overige onderwerpen

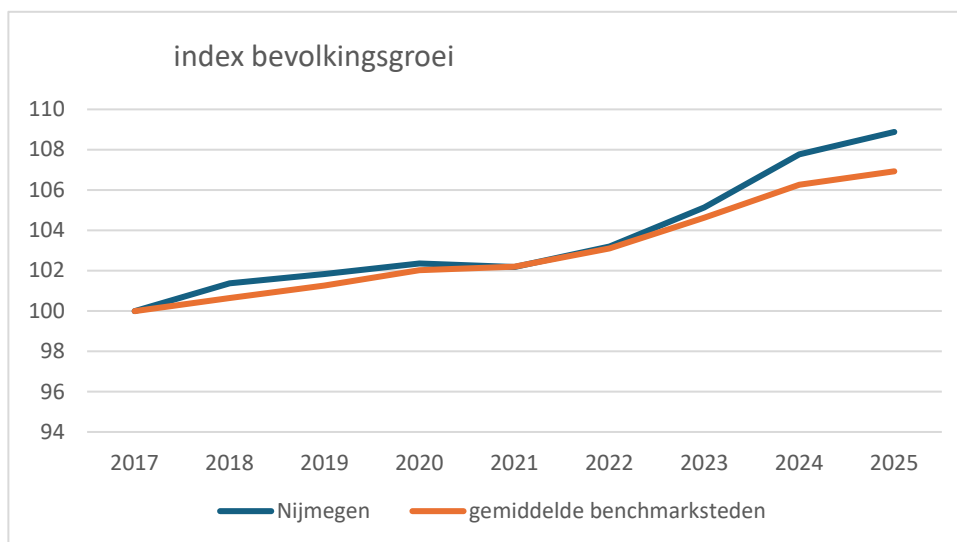
Inleiding

In dit deel van de samenvatting vindt u een overzicht van andere belangrijke informatie uit de Stads- en Wijkmonitor over de onderwerpen, die we niet onder het begrip ‘brede welvaart’ hebben geplaatst. Bij de keuze van wat we wel en niet onder brede welvaart hebben opgenomen, hebben we vooral gekeken naar de Regionale Monitor Brede welvaart van het CBS.

Hieronder komt u regelmatig de term benchmarksteden tegen. Het gaat om zeven kennissteden (studentensteden) met tussen de 120.000 en 250.000 inwoners (Eindhoven, Enschede, Groningen, Leiden, Maastricht, Nijmegen en Tilburg) en Arnhem (stad van vergelijkbare omvang nabij Nijmegen). Wanneer hieronder gesproken wordt over het gemiddelde voor de benchmarksteden, zijn de gegevens van Nijmegen inbegrepen.

Ontwikkeling bevolking en woningen

- In 2022 en 2023 zorgden externe factoren voor een sterke toename van het aantal inwoners (+8.000 in twee jaar tijd). In 2022 was dat de oorlog in Oekraïne, waardoor er veel vluchtelingen naar Nederland en Nijmegen kwamen. En in 2023 zorgde de introductie van het nieuwe studiefinancieringsstelsel, met weer een toelage voor uitwonende studenten, voor veel extra inschrijvingen in het BRP. Ook in 2024 is er sprake van een flinke toename van circa 1.900 tot 189.000 inwoners op 1 januari 2025.
- Van begin 2017 tot begin 2025 is de Nijmeegse bevolking met 9% toegenomen, tegenover gemiddeld 7% in de benchmarksteden.

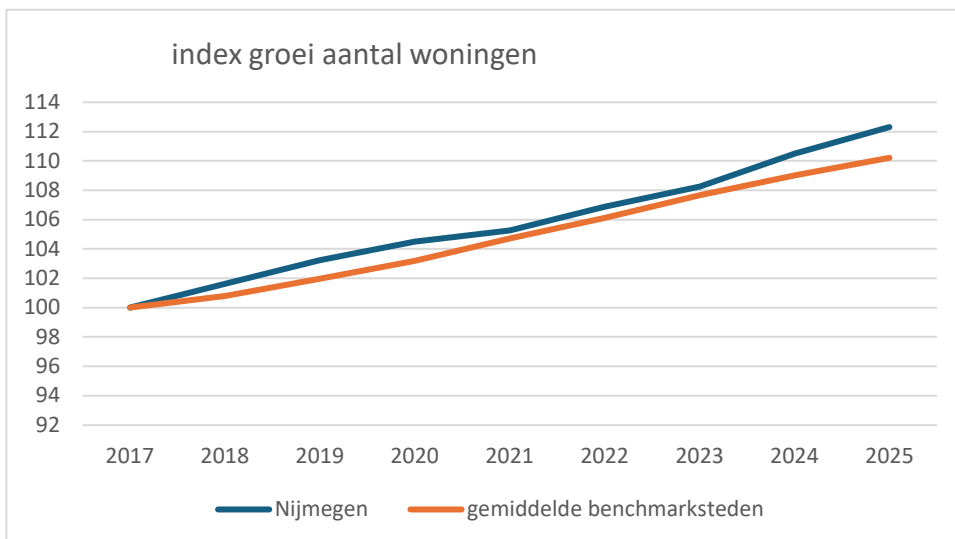
Figuur 11: Index bevolkingsgroei vanaf begin 2017.

Bron: CBS Statline.

- Bij de groei van het inwonertal door de jaren heen speelt de groei van het aantal jongeren dat naar Nijmegen komt om hier een opleiding te volgen een belangrijke rol. Sinds 2000 zijn de studentenaantallen jarenlang toegenomen. De laatste paar jaar zien

we een daling van het aantal studenten aan de Nijmeegse locaties van de HAN; het aantal studenten aan de Radboud Universiteit bleef ongeveer gelijk. Op beide instellingen studeren circa 24.000 studenten, in totaal 48.000. Volgens de ramingen van het Ministerie OCW zal het aantal hbo-studenten de komende jaren nog verder afnemen en zal het aantal wo-studenten de komende paar jaar min of meer gelijk blijven. Een deel van de 48.000 studenten aan de Radboud Universiteit en HAN woont in Nijmegen: ruim 21.000 in studiejaar 2023/2024, versus circa 20.000 in de jaren daarvoor. Een deel van die studenten blijft na het afronden van de studie in Nijmegen wonen.

- Het aantal in de stad woonachtige hbo- en universitaire studenten per 1.000 inwoners is in Nijmegen hoger (114 in 2024) dan gemiddeld in de benchmarksteden (101). Dit aantal is het hoogst in Groningen, gevolgd door Leiden.
- Bij de groei speelt uiteraard ook de woningbouw een rol. In 2024 kwamen er ruim 1.100 nieuwbouwwoningen bij. Dat is minder dan de bijna 1.600 in 2023, maar meer dan in de vier jaren daarvoor (gemiddeld 740). Behalve door nieuwbouw komen er ook woningen bij door toevoegingen in bestaande panden/gebouwen. In totaal is het aantal woningen in Nijmegen in 2024 met ruim 1.400 toegenomen tot circa 87.800 eind 2024. In 2023 was de toename hoger (+1.760), in de vier jaar daarvoor lager (gemiddeld +980). Begin 2024 was 53% een eengezinswoning en 47% een meergezinswoning. Het aandeel meergezinswoningen is gestegen (was 45% in 2017). Van de woningvoorraad bestaat begin 2024 43,5% uit koopwoningen, 38,5% uit corporatiewoningen en 18% uit woningen van overige verhuurders. Het aandeel huurwoningen van overige verhuurders is sinds 2017 wat gestegen en het aandeel huurwoningen van corporaties wat gedaald. De gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Nijmegen (€374.000 in 2024) is hoger dan gemiddeld in de benchmarksteden (€336.000).
- Van begin 2017 tot begin 2025 is het aantal woningen in Nijmegen met 12% toegenomen, tegenover gemiddeld 10% in de benchmarksteden.

Figuur 12: Index groei aantal woningen vanaf begin 2017.
Bron: CBS Statline.

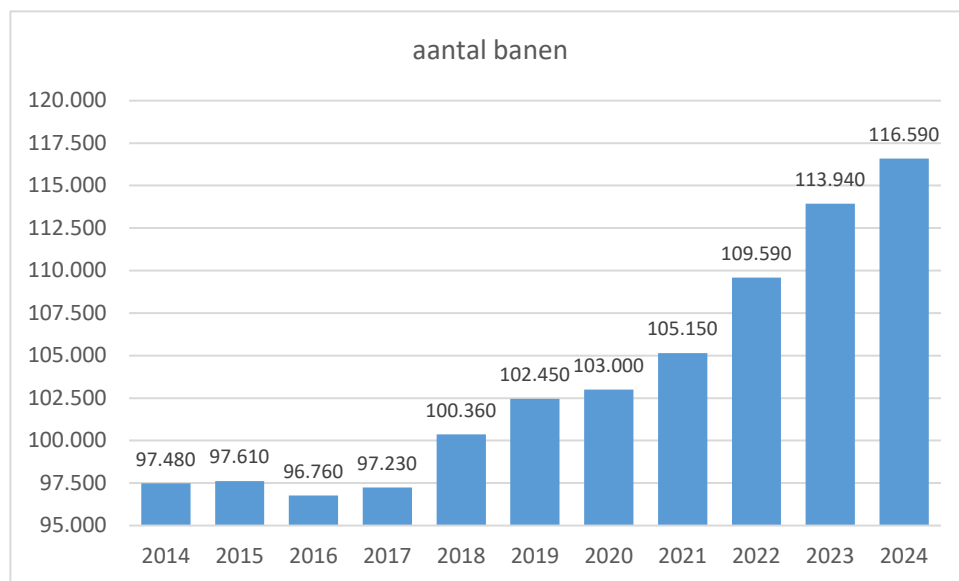
- In Nijmegen wonen 77.000 huishoudens “zelfstandig” (hebben een eigen woning of huren een complete woning). Ruim 40% van die huishoudens bestaat uit 1 persoon. Het eenpersoonshuishouden is de huishoudensvorm die sinds 2000 het sterkst is toegenomen. Naast de zelfstandig wonende huishoudens (met een eigen huur- of

koopwoning) zijn er in Nijmegen ook heel veel mensen die “onzelfstandig” wonen: die een kamer huren op de particuliere kamermarkt of bij de SSHN, of een zelfstandige eenheid van de SSHN bewonen. Bij elkaar gaat het om rond de 25.000 mensen.

- Het inwonertal van Nijmegen zal de komende jaren blijven groeien. Voor de Demografische Verkenning 2025 zijn verschillende scenario's opgesteld, variërend van 196.000 tot 213.000 inwoners in 2040. De sterke toename van de groep 70+-ers is het meest zeker en doet zich in ieder scenario voor. Afhankelijk van het scenario nemen ook de groep 30-50-jarigen en de groep kinderen in kleinere of grotere mate toe.
- De groei zal vooral terug te vinden zijn in de stadsdelen met veel nieuwbouw: Nijmegen-Noord, Nijmegen-Midden (Winkelsteeg) en Nijmegen-Oud-West.

Economie

- Na de zeer sterke groei van het aantal banen in de stad in 2022 (+4,2%) en 2023 (+4%) nam het aantal banen in 2024 met 2,3% toe tot 116.590. Als we 2024 met 2016 vergelijken, zien we in alle sectoren een stijgende lijn in de werkgelegenheid. De afgelopen drie jaar zijn er geen opvallende ontwikkelingen geweest; de gezondheids- en welzijnzorg blijft de grootste sector in Nijmegen en biedt de meeste werkgelegenheid (30%). Op de tweede en derde plaats volgen de sectoren onderwijs (14%) en zakelijke dienstverlening (13%). In vergelijking met de benchmarksteden telt Nijmegen relatief veel banen binnen de gezondheidszorg en het onderwijs en relatief weinig banen in de zakelijke dienstverlening en industrie.

Figuur 13: Aantal banen in Nijmegen.

Bron: PWE-Gelderland 2024.

- Van alle werkenden in Nijmegen werkt 49% bij een mkb-bedrijf, is 37% in dienst bij een grootbedrijf en werkt 14% als zelfstandige.
- Steeds meer werkende Nijmegenaren werken in hun eigen stad: in 2023 werkte 52% van de Nijmegenaren in loondienst in Nijmegen, tegenover 48% in 2020. Van de Nijmegenaren, die in 2023 buiten de stad in loondienst werkten, werkte 42% binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en 58% daarbuiten.
- Tegelijkertijd is het aandeel werknemers van buiten de stad afgenomen. Van de mensen die in Nijmegen in loondienst werken, woonde in 2023 53% buiten de stad,

tegenover 58% in 2020. Van de werknemers, die in 2023 buiten Nijmegen woonden maar in de stad werkten, kwam 60% uit de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en 40% van daarbuiten.

- Sinds het eerste kwartaal van 2021 typeert het UWV de arbeidsmarkt in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen ieder kwartaal als “krap” of “zeer krap”. De krapte op de arbeidsmarkt zorgde in 2022 voor het laagste percentage WW’ers in Nijmegen in 25 jaar (1,3% van de 15- t/m 64-jarigen). In 2023 en 2024 is dit percentage nauwelijks veranderd.
- Het gemiddelde rapportcijfer van bedrijven en instellingen voor het ondernemingsklimaat in Nijmegen ligt in 2024 op 6,2. Dat is lager dan bij de 6,6 in 2018 en de 6,8 in 2021. Landelijk onderzoek laat zien dat ook het rapportcijfer van bedrijven voor het ondernemingsklimaat in Nederland is gedaald, van 6,7 in 2022 naar 6,4 in 2023 en 6,0 in 2024. De meest aangekruiste aandachtspunten voor verbetering van het ondernemingsklimaat in Nijmegen zijn: de bereikbaarheid van de stad (42%), de gemeentelijke regelgeving (32%), een voldoende en goed aanbod van vestigingsplaatsen (23%), de dienstverlening van de gemeente Nijmegen aan bedrijven/instellingen (23%), de lokale lasten (22%) en de veiligheid (afwezigheid overlast en/of criminaliteit) (21%).
- De markt voor bedrijfsruimten is krap. Ook het terstond uitgeefbaar bedrijventerreinaanbod (gereed om een bouwvergunning te verlenen) is laag, minder dan 1,3 hectare begin 2024. Naast dit terstond uitgeefbare aanbod is er wel nog een voorraad van 38 hectare niet direct uitgeefbaar terrein beschikbaar, hoofdzakelijk op De Grift in Nijmegen-Noord en ook wel op Winkelsteeg.

Toerisme

- Het beeld van Nederlanders over Nijmegen ontwikkelt zich in een positieve richting. Zo is het rapportcijfer van Nederlanders voor de stad gestegen van 6,8 in 2015 naar 7,1 in 2022. En vaker dan bij de voorgaande metingen in 2015 en 2017 vinden Nederlanders evenementenstad, cultuurstad, uitgaansstad en sociale stad passende benamingen. De benamingen historische stad (74%), studentenstad (66%) en loopstad (66%) vindt men het meest passend. Meer dan bij de voorgaande metingen is het wandelen en fietsen in de omgeving van Nijmegen als bezoekenredenen genoemd.
- Na een forse daling van het aantal hotelovernachtingen tijdens de coronacrisis, neemt het aantal overnachtingen weer toe tot 291.300 in 2023. Dat komt in de buurt van het aantal in de laatste jaren voor de coronapandemie. Ook het aantal bezoekende cruiseschepen en -passagiers is teruggeveerd naar het pre-coronaniveau.

Binnenstad

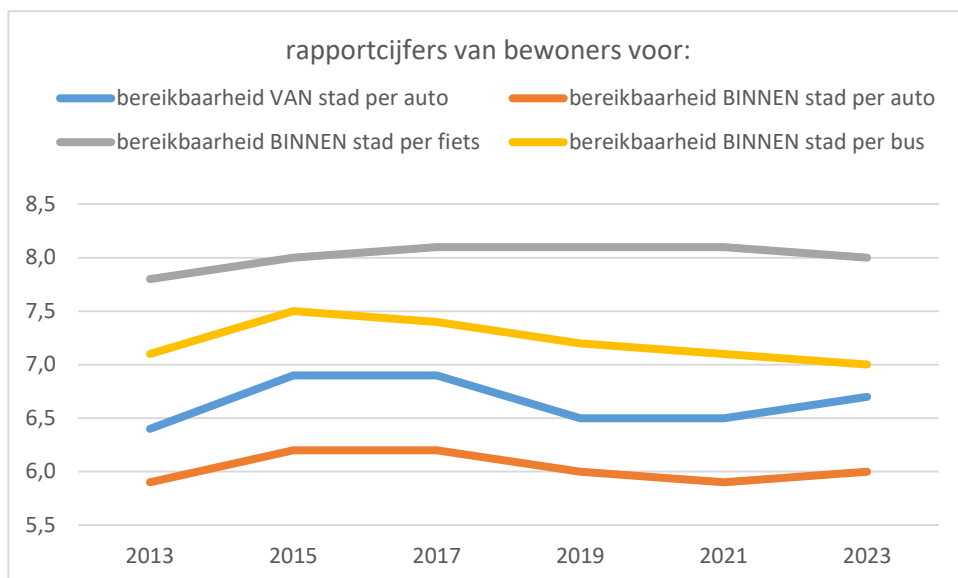
- De laatste meting onder bezoekers van de binnenstad in het kader van de Stadscentrummonitor vond in 2022 plaats. In de loop van 2025 gaan we een nieuwe meting doen. Het rapportcijfer van bezoekers voor de binnenstad is in 2022 even hoog als in 2018, voor de coronacrisis, namelijk 7,7. Dit is het hoogste rapportcijfer voor de binnenstad dat we in de afgelopen 26 jaar gemeten hebben. Het beeld van bezoekers over de vooruitgang van de binnenstad - in de voorgaande periode én de verwachting voor de komende periode jaren - was bij de metingen in 2020 en 2022 minder positief dan in 2018.
- Het winkelgebied Centrum Nijmegen is in 2023 in winkelomzet de belangrijkste aankoopplaats in Oost-Nederland. Op de tweede plaats staat de woonboulevard in Duiven. Daarna volgen respectievelijk de binnensteden van Enschede, Arnhem en

Zwolle. Een factor van betekenis daarbij is dat Nijmegen de meeste inwoners telt en de binnenstad daaraan al veel omzet ontleent.

- De werkgelegenheid in de binnenstedelijke detailhandel is in 2024 16% lager dan in 2009. De laatste jaren is die wel weer iets toegenomen. En sinds het topniveau van 2005 is aantal winkels is met 31% gedaald. Tegelijk laat de groei van andere functies, zoals wonen, horeca en persoonlijke verzorging, zien we dat de binnenstad zich snel aanpast. De leegstand van het aantal verkooppunten in de binnenstad fluctueerde de afgelopen tien jaar. De laatste paar jaar is deze weer aan het stijgen (9% in 2025).
- Het aantal banen in de horeca in de binnenstad is na een daling tijdens de coronapandemie weer fors gestegen (3.090 in 2024). Het is hoger dan voor de coronapandemie en ook hoger dan het aantal banen in de binnenstedelijke detailhandel (2.480). In 2025 telt de binnenstad 317 verkooppunten in de sector horeca, cultuur en vermaak en 356 winkels.
- Steekproeftellingen laten een sterke stijging zien van het aantal binnenstadbezoekers per week (in 2024 geraamd op 272.000, wat hoger is dan in de jaren voor de coronapandemie).
- Ook het bezoek aan de culturele instellingen in de binnenstad is flink toegenomen. In 2024 steeg het totaal aantal bezoeken aan de gesubsidieerde podia naar een recordhoogte (770.500 versus 684.000 in 2019).
- Onderzoek naar het imago van Nijmegen onder Nederlanders laat zien dat een aantal van de veel genoemde redenen om Nijmegen te bezoeken met de binnenstad te maken heeft (winkelen, horecabezoek, bekijken binnenstad, geschiedenis ervaren, museumbezoek, evenementenbezoek en recreëren rond de Waal). Ten opzichte van de eerdere metingen in 2015 en 2017 zijn horecabezoek en het bekijken van de binnenstad in 2022 vaker als bezoekredenen genoemd.

Bereikbaarheid

- Voor de bereikbaarheid binnen de stad met de fiets geven bewoners gemiddeld het rapportcijfer 8. De bereikbaarheid binnen de stad met de bus krijgt een 7. De bereikbaarheid binnen de stad met de auto waarden de bewoners minder hoog, met een 6. De waardering voor de bereikbaarheid met de bus is sinds 2015 wat aan het dalen (was 7,5 in 2015).
- De waardering van bewoners voor de bereikbaarheid *binnen de stad* (6,0) is lager dan die voor de bereikbaarheid *van de stad (van buiten Nijmegen de stad binnenrijden)* (6,7). Najaar 2023 staat de verkeersdrukke op nummer twee in de top tien van belangrijkste stadsproblemen volgens bewoners, net als in 2021.

Figuur 14: Gemiddelde rapportcijfers van bewoners voor de bereikbaarheid per fiets, auto en bus. Bron: Burgerpeiling, O&S.

- De waardering van binnenstadbezoekers voor bereikbaarheid van het stadscentrum met de auto (6,9) ligt in de buurt van de 6,7 die bewoners voor de bereikbaarheid van de stad met de auto geven. Voor de bereikbaarheid van het stadscentrum met het openbaar vervoer en de fiets geven bezoekers een 7,6 respectievelijk 7,9.
- Aan bedrijven en instellingen is in 2024 gevraagd naar de belangrijkste aandachtspunten voor de verbetering van de bedrijfsomgeving (de openbare ruimte in de directe omgeving van de vestiging). Het op een na meest aangekruiste aandachtspunt is de bereikbaarheid per auto (door 30%). Dit is duidelijk vaker gekozen dan de bereikbaarheid per openbaar vervoer (15%) en de bereikbaarheid per fiets (9%). Ook is gevraagd naar aandachtspunten voor de verbetering van het ondernemingsklimaat in Nijmegen. Hierbij is de 'bereikbaarheid van de gehele stad' het meest aangekruist (door 42%).
- Van de in Nijmegen werkende inwoners gaat 66% meestal met de fiets naar het werk (meting in 2023). Dit percentage is bij de laatste Burgerpeilingmetingen vrij stabiel. Op plek twee staat 'met de auto' (22%).
- De fiets is ook is veruit het meest gebruikte vervoermiddel voor bewoners om naar de binnenstad te gaan. Het aandeel Nijmegenaren, dat meestal met de fiets naar de binnenstad gaat, ligt voor overdag tussen de 70 en 74% en voor 's avonds op 77% (meting in 2023). Deze percentages zijn ten opzichte van 2021 niet veel veranderd, maar zijn wel wat hoger dan in 2019 (overdag tussen de 66 en 69% en 's avonds 74%). Op plek twee staat 'te voet'.
- Verschillende bronnen laten zien dat er de nodige parkeeroverlast ervaren wordt. Bij bedrijven en instellingen is dit het meest aangekruiste aandachtspunt voor de verbetering van de directe bedrijfsomgeving (42%). In de top tien van het aantal Meld & Herstel meldingen door bewoners is parkeeroverlast in 2024 gestegen naar de derde plaats. En 'onvoldoende parkeerplaatsen/parkeeroverlast' staat najaar 2023 op de tweede plaats in de ranglijst van de met voorrang aan te pakken buurtproblemen volgens de bewoners van Nijmegen. In Lindenholt, Nijmegen-Oud-West en Nijmegen-Centrum is het aandeel bewoners dat vaak parkeeroverlast ervaart wat hoger dan gemiddeld (27-28% versus gemiddeld 22%).

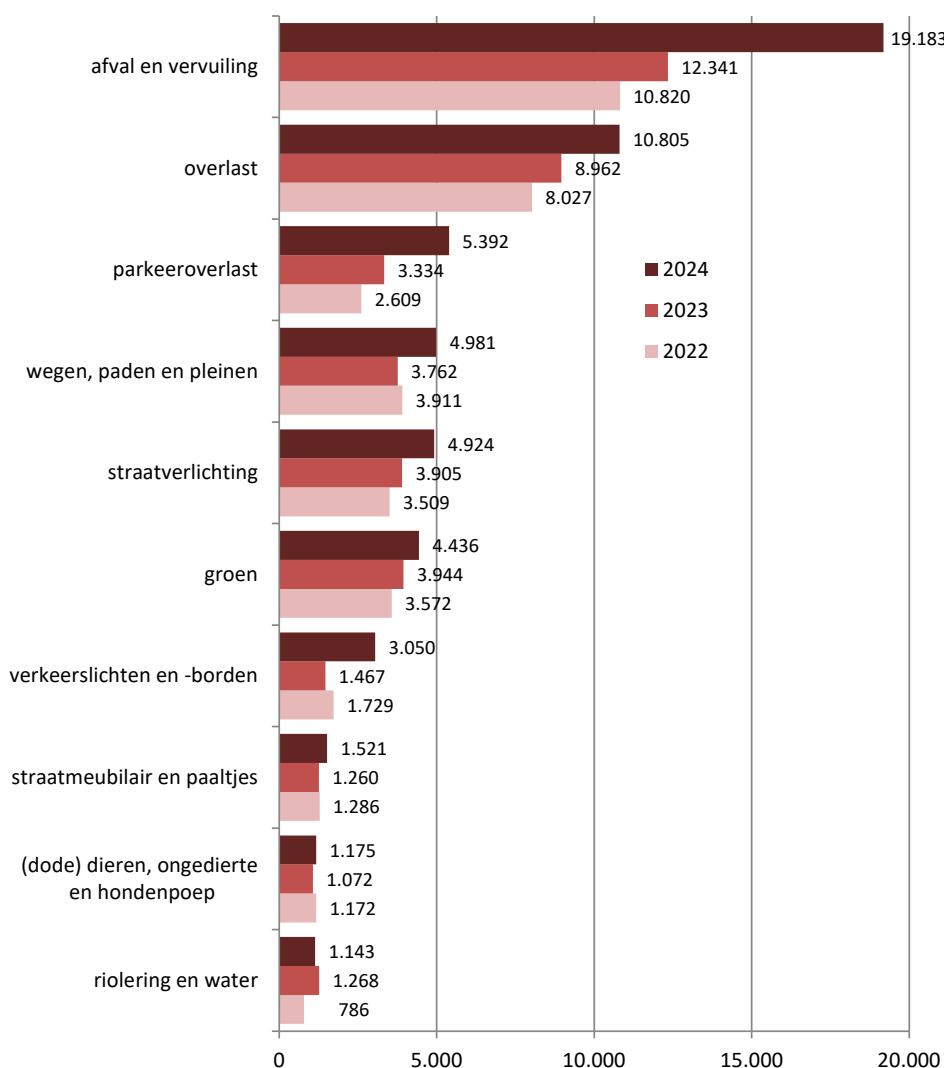
- Het percentage bewoners, dat vaak overlast van hardrijdend verkeer ervaart, is gestegen van 29% in 2017 naar 37% in 2021 en 2023. ‘Verkeersveiligheid/hard rijden’ staat najaar 2023 op de derde plek in de lijst van de meeste genoemde buurtproblemen volgens bewoners.
- Het aantal geregistreerde verkeersongevallen per 100.000 Nijmegenaren lag in 2023 op 603. Dat is ongeveer even hoog als in 2019, het jaar voor de coronapandemie. Tijdens de pandemie was dit aantal lager; in de periode 2015-2018 was het hoger.

Openbare ruimte

- Het oordeel over enkele aspecten van de openbare ruimte in de stad is in 2023 weinig veranderd ten opzichte van 2021. In 2021 en 2023 vindt 58% Nijmegen een schone stad (bij metingen daarvoor was dit percentage wat hoger). In 2023 vindt 73% Nijmegen een stad met veel groen, versus 72% in 2021 (bij de metingen daarvoor was dat 74-77%). Het oordeel over het onderhoud van de wegen is ongeveer gelijk gebleven; het percentage Nijmegenaren dat tevreden is over het onderhoud van de fietspaden in de stad (69%) is groter dan het percentage dat tevreden is over het onderhoud van de wegen voor het autoverkeer in de stad (53%).
- Het oordeel over enkele aspecten van de openbare ruimte in de buurt is in 2023 iets minder gunstig dan in 2021: 69% van de Nijmegenaren vindt de woonbuurt schoon (71% in 2021), 77% is tevreden over de verlichting in de buurt (79% in 2021), 57% is tevreden over het onderhoud van wegen in de buurt (60% in 2021) en 54% is tevreden over de speelvoorzieningen in de buurt (58% in 2021).

In 2023 is 65% tevreden over de groenvoorzieningen in de buurt en is 17% er ontevreden over. Dat ligt dicht in de buurt van de in 2021 gemeten percentages. In de jaren 2017 en 2019 was een wat hoger percentage tevreden over de groenvoorzieningen in de buurt (71 respectievelijk 68%).

- Als belangrijkste buurtprobleem kwam bij de Burgerpeiling 2023 rommel en zwerfvuil naar voren, net als in 2021 en 2019. Hierbij aansluitend gaan veel Meld & Herstel meldingen van bewoners over afval en vervuiling (32% van alle meldingen in 2024, waarmee dit de grootste meldcategorie is). Ook gaan in 2024 veel meldingen over overlast (vooral over overlast van personen, vuurwerk, fietsen, andere voertuigen en geluid), parkeeroverlast, trottoirs/wandelpaden en wegen/pleinen (over fietspaden worden veel minder meldingen gedaan), straatverlichting (defecte lampen), groen (bomen, plantsoenen, grasvelden/bermen) en verkeerslichten/-borden.
- In de top tien van het aantal Meld & Herstel meldingen is parkeeroverlast in 2024 gestegen naar de derde plaats. ‘Onvoldoende parkeerplaatsen/parkeeroverlast’ staat najaar 2023 op de tweede plaats in de ranglijst van de met voorrang aan te pakken buurtproblemen volgens de bewoners van Nijmegen.
- Meldingen over vuurwerk vallen deels onder de categorie ‘overlast’ (subcategorie ‘overlast door vuurwerk’). Daarnaast is er ook een aparte meldcategorie ‘vuurwerk’. Als we de meldingen over vuurwerk bij elkaar optellen, zien we een forse stijging van 1.261 meldingen in 2023 naar 2.370 in 2024.

Figuur 15: Top 10 meldingen over openbare ruimte door bewoners, 2022, 2023 en 2024.
Bron: registratiegegevens Meld & Herstel meldingen.

Zorg

De gemeente biedt bewoners met ondersteuningsvragen en problemen op allerlei manieren hulp, onder meer via:

- *Stips* (voor Nijmegenaren met informatie- en adviesvragen) (24.300 bezoeken in 2023, versus 23.100 in 2019, het jaar voor corona).
- *Buurtteams Volwassenen* (voor iedereen tussen de 18 en 65 jaar, zonder thuiswonende kinderen, die ondersteuning nodig heeft of problemen ervaart in het dagelijks leven; de teams bieden in de buurt basishulp én indien nodig toegang tot aanvullende zorg/maatwerkvoorzieningen; boden in 2024 hulp aan bijna 3.500 inwoners).
- *Buurtteams Jeugd en Gezin* (bieden basiszorg en toegang tot aanvullende zorg/maatwerkvoorzieningen voor personen in gezinnen met inwonende kinderen tot 18 jaar).
- Algemene voorzieningen en preventieve hulpverlening.
- Allerlei maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo en jeugdhulp (afgestemd op de persoonlijke situatie).

- *De Doorbraakaanpak (gericht op huishoudens met problemen op meerdere leefgebieden; in 2024 zijn er 142 casussen aangemeld).*
 - *Regieteams (woonoverlast- en multiprobleemaanpak voor huishoudens met de meest complexe problematiek; in 2024 waren er 456 casussen in behandeling).*
 - *Het Zorg- en Veiligheidshuis Gelderland Zuid (voor hulpverlening op basis van een combinatie van zorg en strafrecht/dwang in gevallen van complexe problematiek; in 2023 waren er 221 Nijmeegse casussen in behandeling).*
 - *Diverse regelingen voor inkomensondersteuning.*
- In 2024 hadden 11.800 cliënten - zo'n 7.5% van de volwassen inwoners – 1 of meer indicaties voor een maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo (hulpmiddelen, huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding, 24uursopvang, crisisopvang; beschermd wonen is niet meegerekend, omdat Nijmegen hiervoor een regiofunctie vervuld). De afgelopen jaren nam het aantal cliënten voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen af, in 2024 met circa 310 cliënten. Deze afname wordt met name veroorzaakt door de daling van het aantal cliënten voor Wmo-ondersteuning (begeleiding en dagbesteding): van 3.580 cliënten in 2021 naar 2.270 cliënten in 2024. Dat heeft te maken met het van start gaan van de buurtteams volwassenen op 1 januari 2022. Deze teams bieden ondersteuning (basishulp) aan inwoners, waardoor in een deel van de gevallen geen maatwerkvoorziening ingezet hoeft te worden. De buurtteams volwassenen gaven in 2024 aan 3.490 inwoners ondersteuning, versus 3.270 in 2022.
- Als inwoners met ondersteuning van het buurtteam volwassenen en Wmo maatwerk worden samengenomen, is een gestage groei van aantal cliënten te zien.
- De laatste vier metingen (over 2020 t/m 2023) in het kader van het cliëntervaringsonderzoek Wmo laten geen grote verschuivingen in de uitkomsten zien. Uit de meting over 2023 blijkt dat 80% van de cliënten de geboden hulp/ondersteuning van goede kwaliteit vindt; 9% vindt dat dat niet het geval is (11% 'neutraal'). Verder geeft 78% aan dat de geboden hulp de ervaren kwaliteit van leven verbeterd heeft; 5% geeft aan dat dat niet het geval is. Bijna twee derde (64%) geeft aan dat men snel geholpen werd; 18% geeft aan dat dat niet het geval was.
 - Bij de toekomstige ontwikkeling van het aantal Wmo-cliënten zijn de vergrijzing en het beleid gericht op zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen belangrijke factoren. Van de cliëntgroep met hulpmiddelen is circa twee derde 65 jaar of ouder en van de cliëntgroep met huishoudelijke hulp circa drie kwart. Tot 2035 zal het aantal 70-plussers relatief sterk groeien. Die sterke groei van het aantal 70-plussers zal leiden tot een grotere zorgvraag en ook tot een grotere behoefte aan woonruimte geschikt voor ouderen.
 - In 2024 kregen bijna 4.050 Nijmeegse jongeren jeugdhulp via een maatwerkvoorziening. Bij deze groep zijn ook jongeren van 18 tot 23 jaar meegerekend die verlengde jeugdzorg ontvangen. Van de inwoners tot 18 jaar ontving in 2024 13,3% jeugdhulp via een maatwerkvoorziening. De afgelopen twee jaar nam het aantal cliënten voor een maatwerkvoorziening jeugdhulp af, in 2024 met ongeveer 150 jongeren. Die daling heeft onder meer te maken met de ondersteuning (basishulp) die jongeren en ouders van de buurtteams jeugd en gezin krijgen, waardoor in een deel van de gevallen geen maatwerkvoorziening ingezet hoeft te worden. Deze teams gingen op 1 juli 2021 van start.

- Een door O&S ontwikkeld prognosemodel laat voor de periode 2025-2030 een daling van het aantal jongeren met jeugdhulp zien. In het model, dat jaarlijks wordt aangepast, worden interventies als buurtteams, budgetplafonds en versterking van basisvoorzieningen meegenomen.
- Jeugdhulp is er in twee vormen: hulp zonder verblijf (zoals ambulante begeleiding of behandeling) en hulp met verblijf (zoals in een behandelgroep, pleeggezin of gezinshuis). In 2024 kregen ruim 400 jongeren hulp met verblijf, veelal gecombineerd met jeugdhulp zonder verblijf. In 2022 waren dat er circa 440.
- Uit het cliëntervaringsonderzoek jeugdhulp over 2023 blijkt dat de cliënten vanaf 15 jaar de kwaliteit van de jeugdhulp (maatwerkvoorzieningen) gemiddeld met het rapportcijfer 7,5 waarderen; 84% voelt zich beter door de hulp en 2% voelt zich er niet beter door. Het regelen van de jeugdhulp waarderen de cliënten met een 7,4. Deze uitkomsten zijn gunstiger dan het gemiddelde beeld voor de jaren 2020, 2021 en 2022. De ouders van cliënten tot 15 jaar geven gemiddeld een 7,5 voor de kwaliteit van de jeugdhulp; 82% geeft aan dat hun kind zich door de hulp beter voelt en 3% vindt dat dat niet het geval is. Het regelen van de jeugdhulp waarderen de ouders met een 7,4. De uitkomsten van de ouders liggen in de buurt van het gemiddelde beeld voor de jaren 2020, 2021 en 2022.
- Een deel van de huishoudens heeft hulp en ondersteuning op meerdere vlakken nodig. Als we kijken naar alle gemeentelijke regelingen op het vlak van zorg, jeugd, inkomen en werk, blijkt dat in 2023 7,6% van de huishoudens van minstens vijf regelingen gebruikmaakten. Bij eenoudergezinnen lag dat percentage hoger (24%, tegenover 4 tot 9% bij andere typen huishoudens). Ook bij huishoudens met een migratieachtergrond is dit percentage hoger, waarbij er verschillen zijn naar land van herkomst.

Onderwijs

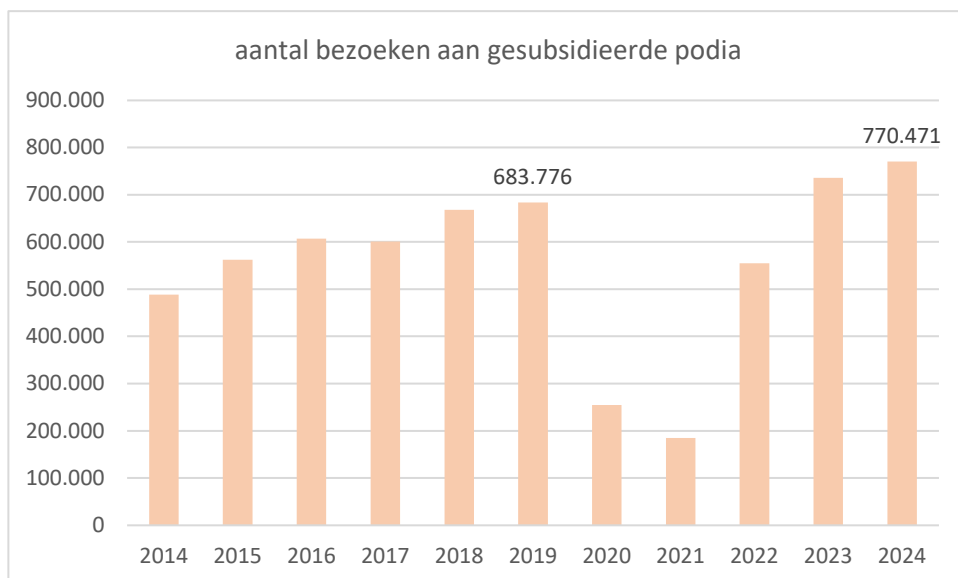
- Met een indicatie voor- of vroegschoolse educatie (VVE) vanwege een taal- en/of ontwikkelingsrisico komt een 2-3-jarig kind in aanmerking voor een gesubsidieerde plaats op een peutergroep en kan het de peutergroep een extra dagdeel bezoeken. Alle peutergroepen in Nijmegen bieden een speciaal VVE-programma aan. Ook sommige kinderdagverblijven hebben zo'n programma. Het aandeel 2-3-jarigen, dat van de GGD een VVE-indicatie heeft gekregen, schommelt rond de 20%. Het hoogste aandeel geïndiceerden werd gezien in 2022 (22%); in april 2025 heeft 19% van de peuters een indicatie.
- In Nijmegen en de benchmarksteden zijn er relatief veel basisscholen met naar verhouding veel leerlingen met een groter risico op onderwijsachterstand. Waar gemiddeld 15% van de scholen in Nederland in deze categorie valt, is dat in Nijmegen en de benchmarksteden een kwart. Maar nog opvallender is de oververtegenwoordiging van scholen met naar verhouding veel leerlingen met weinig risico op onderwijsachterstand. De helft van de Nijmeegse scholen valt in deze categorie, tegenover 15% van de Nederlandse scholen. Deze situatie hangt samen met de samenstelling van de Nijmeegse bevolking: veel hbo- en wo-opgeleiden en ook veel mensen uit kwetsbare groepen.
- Voor verschillende kwetsbaarheids- en achterstandsindicatoren op het vlak van onderwijs (aandeel 2-3-jarigen met een VVE-indicatie, concentratiegebieden van basisschoolleerlingen met achterstandsrisico, aandeel leerlingen in het voortgezet onderwijs dat naar havo of vwo gaat, aandeel leerlingen dat contact met Leerplicht

heeft gehad) is eenzelfde spreidingsbeeld over de stad te zien. Aan de westkant van de stad (Dukenburg, Lindenholt, Hatert en Neerbosch-Oost) is het beeld relatief ongunstig.

- 60% van de Nijmeegse basisschoolleerlingen bezoekt een school die dicht bij huis is; 40% bezoekt een school verder van huis (school ligt minstens 300 meter verder van de woning dan de dichtstbijzijnde school). Het aandeel, dat een basisschool verder van huis bezoekt, is tussen 2014/2015 en 2022/2023 toegenomen van 34 naar 40%. De stijging is het grootst in Nijmegen-Noord. De belangrijkste verklaring hiervoor is dat er in die periode veel scholen in Nijmegen-Noord zijn bijgekomen; tien jaar geleden was er veel minder keus voor ouders en kinderen waardoor er "vanzelf" veel kinderen naar de dichtstbijzijnde school gingen.
- In Nijmegen volgen ruim 12.000 kinderen basisonderwijs en bezoeken ruim 14.000 jongeren het middelbaar onderwijs. Op de mbo-scholen volgen 9.400 jongeren onderwijs en aan de Radboud Universiteit en Hogeschool Arnhem Nijmegen studeren circa 48.000 mensen. Na de jarenlange forse stijging van het aantal hbo-studenten in Nijmegen, is dit aantal de laatste jaren aan het dalen.
- In studiejaar 2024/2025 was 11% van de universitaire studenten in Nijmegen uit het buitenland afkomstig. In alle andere benchmarksteden met een universiteit was dit aandeel een stuk hoger. In Nijmegen ligt het aandeel buitenlandse studenten al jarenlang op hetzelfde niveau. Het aantal buitenlandse studenten groeide wel, maar dat was min of meer in verhouding met de totale groei van het aantal studenten aan de Radboud Universiteit.

Cultuur en cultureel erfgoed

- In de 'samenvatting brede welvaart' zijn onder 'vrije tijd' diverse cijfers opgenomen over de cultuurdeelname bij Nijmegenaren.
- Na de coronapandemie zien we een sterke groei van het aantal bezoeken aan podiumvoorstellingen. In 2024 werden in Nijmegen 551.400 bezoeken aan podiumvoorstellingen gebracht, versus 430.900 in 2019. Voor de Stadsschouwburg, De Vereniging, Doornroosje en Openluchttheater de Goffert bracht 2024 recordaantallen bezoekers.
- Ook het filmbezoek in LUX nam na de coronaperiode toe. Wel is het aantal bezoeken in 2024 (219.000) lager dan in recordjaar 2019 (252.900).

Figuur 16: Totaal aantal bezoeken aan culturele voorstellingen in Doornroosje, De Vereniging, de Stadsschouwburg, LUX, het Lindenberg Theater en Openluchttheater De Goffert. Bron: cijfers podia.

- In 2024 zijn ruim 39.000 Nijmegenaren lid van de bibliotheek, van wie er bijna 23.000 jonger dan 18 jaar en ruim 16.000 volwassenen zijn. Bij de leden onder de 18 jaar nam het aantal uitleningen (exclusief verlengingen) toe van 538.600 in 2022 naar 557.000 in 2024 (+3%). Bij de volwassen leden nam het aantal uitleningen (exclusief verlengingen) af van 354.00 in 2022 naar 330.300 in 2024 (-7%). In 2024 verliep 16% van alle bibliotheekuitleningen in Nijmegen via de Bibliotheek op school (versus ruim 11% in 2019). Naast het uitlenen van boeken vervullen bibliotheken een bredere maatschappelijk functie. Het totaal aantal bezoeken aan de bibliotheekvestigingen nam in 2024 toe.
- Eind februari 2023 is de vervangende locatie van het Valkhofmuseum op het Keizer Karelplein opengestaan, aanvankelijk met beperkte openingstijden. Deze tijdelijke locatie heeft in 2024 beduidend meer bezoekers getrokken (bijna 37.000) dan in 2023 (bijna 16.000).
- Museum De Bastei trok in 2024 een 52.000 bezoekers, ongeveer net zo veel als in 2019.
- Het meest bezochte monument in Nijmegen is de Stevenskerk. In 2024 trok deze kerk een recordaantal bezoekers (238.900 bezoekers).
- In de afgelopen jaren is het cursisten bij de Lindenberg flink gestegen, van 3.461 in 2022 naar een recordaantal van 5.147 in 2024.
- In 2022 hebben we voor de derde keer onderzoek naar het imago van Nijmegen onder Nederlanders verricht. Van de Nederlanders vindt 49% 'cultuurstad' een passende omschrijving voor Nijmegen. Dat is meer dan in 2015 (43%) en 2017 (41%). Van de Nederlanders, die Nijmegen in de voorgaande periode bezocht hebben, vindt 63% 'cultuurstad' een passende omschrijving, en van bewoners van de gemeenten rond Nijmegen 78%.
- In 2022 denkt 42% van de Nederlanders dat Nijmegen de oudste stad van Nederland is; 27% noemt Maastricht en 14% Amsterdam. In 2015 was dit verschil kleiner. Toen noemde 35% Nijmegen, 32% Maastricht en 16% Amsterdam.
- Veertien procent van de Nederlanders, die Nijmegen in de voorgaande periode bezocht hebben, kwam onder meer naar Nijmegen om er de geschiedenis van de stad te ervaren. Bijna al die bezoekers zijn positief over wat Nijmegen op dit vlak te bieden

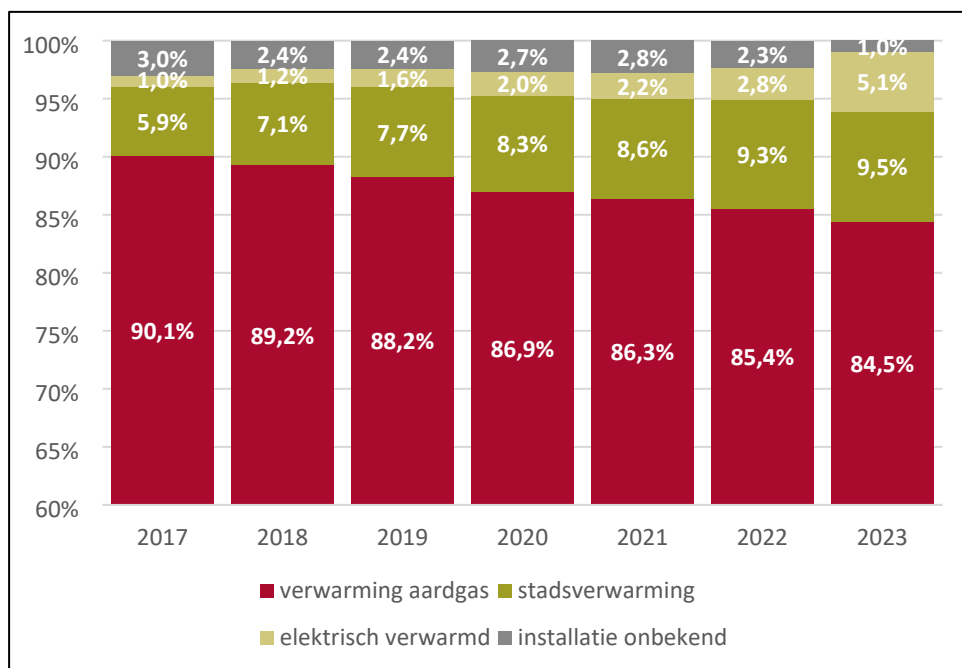
heeft. Het ervaren van de geschiedenis is ook veel genoemd als reden waarom men de stad in de toekomst wil gaan bezoeken, namelijk door 36% van de Nederlanders, die Nijmegen in de toekomst (misschien) willen gaan bezoeken.

Sport

- In de ‘samenvatting brede welvaart’ zijn onder ‘vrije tijd’ diverse cijfers opgenomen over de sportdeelname bij Nijmegenaren.
- In 2022 gaat het met de meeste Nijmeegse sportverenigingen goed. Er zijn weinig sportverenigingen die qua vitaliteit (ledenontwikkeling, vrijwilligers, bezetting bestuur, financiële situatie) slecht scoren. Wel is de behoefte aan (extra) vrijwilligers onverminderd groot en een aantal verenigingen noemt de hoge energielasten als knelpunt. In 2025 vindt een nieuwe meting plaats.
- In het eerste jaar na de coronapandemie (2022) werden bij de wandel- en hardloopevenementen in vergelijking met 2019 en eerdere jaren nog niet zo’n hoge aantallen deelnemers gehaald. In 2023 zien we een stijging, gevolgd door een verdere stijging en hoge deelnemersaantallen in 2024.
- De 4Daagse is in 2022 nog steeds de belangrijkste associatie bij de stad; 49% van de Nederlanders denkt bij Nijmegen spontaan aan dit evenement. Veel mensen vinden ‘loopstad’ dan ook een passende beschrijving van Nijmegen (66%). Voor 30% van de Nederlanders geldt dat men ‘sportstad’ een passende omschrijving van Nijmegen vindt. Ten opzichte van de vorige metingen is dit percentage weinig veranderd.

Duurzaamheid

- In 2022 en 2023 is het gasverbruik van huishoudens sterk gedaald tot 820 m³ gemiddeld in woningen met een gasaansluiting (2023). Tien jaar geleden was dat gemiddeld 1.330 m³. Het aandeel woningen met minimaal energielabel B steeg verder door naar 58% van de woningen met een geldig energielabel in 2024. In de benchmarksteden ligt dat percentage gemiddeld op 50%.
- We zien een gestage afname van het aandeel woningen waar een aardgasaansluiting gebruikt wordt. Zowel het aandeel woningen met stadsverwarming (van 5,9% in 2017 naar 9,5% in 2023) als het aandeel woningen met elektrische verwarmingsinstallaties (van 1% naar 5,1%) neemt toe.

Figuur 17: Hoofdverwarmingssysteem Nijmeegse woningen.

Bron: regionale Klimaatmonitor, RVO.

- Het gemiddelde elektriciteitsverbruik per woning is in 2022 en 2023 behoorlijk gedaald tot 2.200 kWh. Tien jaar geleden was dat gemiddeld 2.640 kWh.
- Het aantal woningen met een zonnestroominstallatie is gestegen naar ruim 22.000 in 2023. Dat betekent dat op 26% van de Nijmeegse woningen zonnepanelen staan. In Nijmegen zijn er naar verhouding op wat meer woningen zonnestroominstallaties geplaatst dan in de benchmarksteden. Het vermogen van die installaties per woning is in Nijmegen iets hoger (870 watt) dan gemiddeld in de benchmarksteden (850 watt).
- Bedrijven dragen steeds meer bij aan de totale hoeveelheid opgewekte zonnestroom (36% in 2023).
- Naast de zonnestroom, zijn er vier windturbines langs de A15 en twee windturbines in Nijmegen-West met in totaal een capaciteit van ruim 17 Megawatt.
- Het totale energieverbruik binnen onze gemeente is dalende, vooral door verminderd zakelijk gasverbruik bij bedrijven (vaak door sluiting of productiewijzigingen). De energiebesparing in de periode 2008-2023 bedraagt -35,2%.
- Het aandeel opgewekte hernieuwbare energie in het totale Nijmeegse verbruik is in Nijmegen toegenomen van ruim 3% in 2018 naar 6,4% in 2022 (een actueler cijfer is nog niet beschikbaar).
- Het percentage gescheiden ingezameld huishoudelijk afval ligt sinds 2020 op 73-74% (versus 67% tien jaar geleden). Daarbij is de nascheiding van niet gescheiden aangeleverd afval meegerekend (bijvoorbeeld van grof restafval en bouw- en sloofafval). In Nijmegen is het gemiddeld aantal kilo fijn huishoudelijk restafval per inwoner per jaar (75 in 2023) veel lager dan gemiddeld in de benchmarksteden (149). Dit heeft te maken met het hoge percentage gescheiden ingezameld afval in Nijmegen.
- Na een jarenlange stijging is het aantal personenauto's van particulieren per 1.000 inwoners in 2023 en 2024 gedaald tot 368 (versus 377 in 2022). Tien jaar geleden waren dat er 354. Bij de Burgerpeiling 2023 geeft 4,5% van de Nijmegenaren aan dat ze in de voorgaande 12 maanden van een deelauto gebruik hebben gemaakt. Verder geeft

2,2% aan de eigen auto regelmatig uit te lenen aan een ander huishouden en geeft 2,8% aan regelmatig een auto van een ander huishouden te lenen.

- Het aantal voor meer bewoners toegankelijke laadpunten voor elektrische auto's nam toe van 385 in 2019 tot 1.860 in januari 2025.

Organisatie

- Inwoners van Nijmegen beoordelen de dienstverlening na een afspraak in de Stadswinkel of bij het Steunpunt in Dukenburg gemiddeld met een 8,5. Dat is even hoog als in 2023. Halverwege 2024 is aanvullend onderzoek gedaan naar de behoeften van inwoners ten aanzien van de gemeentelijke dienstverlening; 78% gaf een positief oordeel over de dienstverlening.
- In 2024 beoordelen Nijmeegse bedrijven en instellingen de algehele dienstverlening door gemeente Nijmegen met een 6,1; 30% geeft een onvoldoende. Bij de vier metingen daarvoor lag dat cijfer hoger (6,4 of 6,5). De meest aangekruiste aandachtspunten voor verbetering van de algehele dienstverlening zijn: de vindbaarheid van de juiste weg/personen (door 34%), de snelheid waarmee vragen en/of verzoeken worden beantwoord (29%) en de bereikbaarheid van de medewerkers van de gemeente (26%). Door 17% is de digitale dienstverlening als aandachtspunt voor verbetering aangevinkt.
- Er zijn diverse mogelijkheden voor bedrijven en instellingen om contact met de gemeente op te nemen. De meeste van die mogelijkheden zijn bij minder dan de helft bekend.
- 15% van de bedrijven en instellingen geeft aan dat ze in de voorgaande twee jaar 'een paar keer' of 'regelmatig' contact hebben gehad met een gemeentelijke accountmanager bedrijven. Het rapportcijfer voor de dienstverlening van de accountmanager is het hoogst bij de bedrijven, die regelmatig contact hebben gehad (8,2 tegenover 7,7 voor de bedrijven, die een paar keer contact hebben gehad).